

जिल्ला हुम्ला
सिमकोट गाँउपालिकाको वस्तुस्थिती बिबरण
Profile of Simkot humla

२०७६

सिमकोट गाँउपालिकाको कार्यालय, हुम्ला

विषयसूची

वषयसूची	2
प्रकाशकीय	6
भूमिका	9
पृष्ठभूमि	9
पालिकाको वस्तुगत विवरण तयारी विधि	10
नेपालको नक्शामा हुम्ना जिल्ला सिमकोट गाउँपालिका देखिने नक्शा	12
बडा छुट्टिने सिमकोट गाउँपालिकाको नक्सा	13
परिच्छेद-एक	14
सिमकोट गाउँपालिकाको परिचय	14
१.१ भौगोलिक तथा भौतिक अवस्था	14
१.२ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि	14
१.३ चाडपर्व, धर्म तथा संस्कृति	14
१.४ भेषभुषा	14
१.५ रहन सहन, रिती रिवाज एवं विवाह पद्धति	15
१.६ प्रमुख मठ मन्दिरहरु	15
१.७ माटो/ खनिज पदार्थ	15
१.८ वन/ वनस्पति	15
१.९ बडाको अवसर, चुनौति र समस्याहरु	15
परिच्छेद-दुई	17
सामाजिक तथा आर्थिक अवस्था	17
२.१ जनसंख्या	17
२.१.१ घरधुरी तथा जनसंख्या विवरण	17
२.१.२ उमेर अनुसार जनसंख्या	Error! Bookmark not defined.
२.१.३ जातजाती अनुसार जनसंख्या	18
२.१.४ मातृभाषा अनुसार जनसंख्या	19
२.१.५ धर्म अनुसार जनसंख्या	20
२.१.६ पेशा अनुसार जनसंख्या विवरण	20
२.१.७ एकल महिला तथा पुरुष	21
२.१.८ भिन्न क्षमता भएका जनसंख्याको विवरण	21
२.१.९ जन्म दर्ता गर्ने तथा समूहमा आवद्ध सदस्य	22
२.१.१० व्यक्तिगत घटना दर्ता	22
२.२ शिक्षा	23
२.२.१ साक्षरताको स्थिति	23
२.२.२ जातजाती अनुसार जनसंख्याको साक्षरता स्थिति	23
२.२.३ शैक्षिक स्थिति	24
२.२.३.१ विद्यालयको विवरण	24
२.२.३.२ विद्यालय अनुसार विद्यार्थी विवरण	Error! Bookmark not defined.
२.२.३.१ शैक्षिकस्तर	29
२.२.४ विद्यालय नगएका बालबालिका तथा नजानुको कारण	29
२.३ स्वास्थ्य	30
२.३.१ विरामी दर	Error! Bookmark not defined.
२.३.२ विरामी हुँदा पहिलो पटक जँचाउन जाने ठाउँ	Error! Bookmark not defined.
२.३.३ विरामी पर्दा स्वास्थ्य जाँच गराउन नलग्नुको कारण	Error! Bookmark not defined.
२.३.४ मृत्यूका कारणहरु	Error! Bookmark not defined.
२.३.५ एक वर्ष मुनीका खोप लगाउने बालबालिका	Error! Bookmark not defined.
२.३.६ खोप नलगाउनका कारण	Error! Bookmark not defined.
२.३.७ बालबालिकालाई भिटामिन ए तथा जुकाको औषधिको खुवाएको विवरण	Error! Bookmark not defined.
२.३.८ गर्भवती जाँच गराउने गर्भवती तथा सुत्केरी महिला	Error! Bookmark not defined.
२.३.९ गर्भवती जाँच नगराउने गर्भवती तथा सुत्केरी महिला	Error! Bookmark not defined.
२.३.१० सुरक्षित मातृत्व तथा प्रसूती	Error! Bookmark not defined.
२.३.११ गर्भवती महिला र गर्भवती भएको पटक	Error! Bookmark not defined.
२.३.१२ परिवार नियोजनका अस्थायी साधनबारे जानकारी	Error! Bookmark not defined.
२.३.१३ परिवार नियोजनका स्थायी साधनबारे जानकारी र प्रयोग दर	Error! Bookmark not defined.

२.३.१४ एचआइभि र एडसबारे जानकारी विवरण	Error! Bookmark not defined.
२.३.१५ एचआइभि र एडस सने माध्यमहरु	Error! Bookmark not defined.
२.३.१६ खानेनूनको प्रयोग	Error! Bookmark not defined.
२.४ खानेपानी तथा सरसफाई	30
२.४.१ खानेपानीको श्रोत	35
२.४.२ पानी ल्याउन लाग्ने समय	35
२.४.३ चर्पीको उपलब्धता	36
२.५ आर्थिक स्थिति	37
२.५.१ परिवारको मुख्य पेशा	37
२.५.२ जागिरमा सम्लग्न परिवार संख्या	37
२.५.३ व्यापारमा सम्लग्न/आश्रित परिवार संख्या	38
२.५.४ जडिबुटी व्यवसायमा सम्लग्नता	38
२.५.५ परिवारको खाद्य सुरक्षाको स्थिति	40
२.५.६ भूमि श्रोत	40
२.५.६.१ भू-स्वामित्वको अवस्था	40
२.५.६.२ भू-स्वामित्वको अवस्था, भूमिमा महिलाको स्वामित्व र भूमिहिनता	Error! Bookmark not defined.
२.५.७ कृषि उत्पादन	41
२.५.७.१ तेलहन वालीको खेती तथा उत्पादन विवरण	41
२.५.७.२ तरकारी बालीको खेती, उत्पादन तथा विक्रि स्थिति	41
२.५.७.३ अन्न वालीको खेती, उत्पादन तथा विक्री	42
२.५.७.४ दलहन वालीको खेती, उत्पादन तथा विक्री	43
२.५.७.५ फलफूल खेती, उत्पादन तथा विक्रीको स्थिति	43
२.५.७.६ माहुरीपालन, मह उत्पादन तथा विक्रि विवरण	44
२.५.८ पशुपंक्षीपालन तथा उत्पादन	44
२.५.८.१ मुख्य पशुपंक्षीपालन तथा उत्पादन	44
२.५.८.२ अन्य पशुपंक्षीपालन तथा उत्पादन	45
२.५.९ जडिबुटी	45
२.५.९.१ जडिबुटी संकलन	45
२.५.९.२ जडिबुटी खेती	46
२.५.१० मानवीय श्रोत विकास	46
२.५.१०.१ सीपमूलक तालिम प्राप्त मानव संसाधन	46
२.५.१०.२ व्यवस्थापकीय तथा क्षमता विकास तालिम प्राप्त मानव संसाधन	47
२.५.११ परिवारको वार्षिक आन्दानी	47
२.५.१२ परिवारको वार्षिक खर्च	49
२.५.१३ ऋण संबन्धि विवरण	49
२.५.१४ ऋणको उद्देश्य	50
२.६ भौतिक पूर्वाधारको अवस्था	50
२.६.१ घरको संरचना	50
२.६.२ घरको छानाको बनौट	51
२.६.३ घरमा प्रयोग गरिने चुल्हो	51
२.६.४ बत्ति तथा उज्यालोको लागि प्रयोग गरिने इन्धनको श्रोत	52
२.६.५ सञ्चारका साधन तथा सुविधाको उपलब्धता	52
२.६.६ भौतिक संरचनाको अवस्था	53
२.७ प्राकृतिक श्रोत, वन तथा वातावरण	53
२.७.१ नदी, ताल तथा सिमसार क्षेत्र	53
२.७.२ प्राकृतिक, ऐतिहासिक तथा पयटकीयस्थल	54
२.७.३ मुख्य वन, वनस्पती, वन्यजन्तु तथा चराचुरुङ्गीको विवरण	56
२.७.४ सामुदायिक वन	56
२.७.५ कबुलियती वन	57
२.८ सामाजिक परिचालन तथा संस्थागत विकास	57
२.९ नजिकको बजार र खरिद विक्रीका मुख्य वस्तु तथा सेवाहरु	Error! Bookmark not defined.
२.१० सेवा सुविधामा पहुँचको स्थिति	64
२.११ वडाको आय व्यय विवरण	Error! Bookmark not defined.
२.१२ वडा/वस्ती-वस्ती बीचको दुरी	64
२.१३ वडा वडा बीचको दुरी	66

तालिका सूचीहरू

तालिका नम्बर	तालिका विवरण	पेज नम्बर
तालिका नं. १	: घरधुरी र जनसंख्या विवरण	१३
तालिका नं. २	: उमेर समूह अनुसार जनसंख्या	१३
तालिका नं. ३	: जातजाती अनुसार जनसंख्या	१४
तालिका नं. ४	: मातृभाषा अनुसार जनसंख्या विवरण	१४
तालिका नं. ५	: धर्म अनुसार जनसंख्या	१५
तालिका नं. ६	: पेशा अनुसार आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या	१५
तालिका नं. ७	: भिन्न क्षमता भएका जनसंख्याको विवरण	१६
तालिका नं. ८:	: जन्म दर्ता तथा समूहमा आवद्ध परिवारका सदस्य संख्या	१६
तालिका नं. ९:	: साक्षरताको अवस्था	१७
तालिका नं. १०	: जातजाती अनुसार साक्षर जनसंख्या	१७
तालिका नं. १२.१	: शैक्षिकस्तर विवरण	१८
तालिका नं. १२.२	: विद्यालयको विवरण	१८
तालिका नं. १२.३	: विद्यालय अनुसार विद्यार्थीको विवरण	१९
तालिका नं. १४	: विद्यालय नगएका बालबालिका तथा नजानुका कारणहरू	१९
तालिका नं. १५	: विरामी दर सम्बन्धी विवरण	२०
तालिका नं. १६	: विरामी हुँदा पहिलो पटक जँचाउन जाने ठाउँ	२०
तालिका नं. १७	: विरामी पर्दा स्वास्थ्य जाँच गराउनु नलग्नुको कारणहरूको विवरण	२१
तालिका नं. १८	: परिवारका सदस्यको मृत्युका कारणहरू	२१
तालिका नं. १९	: एक वर्ष मुनीका खोप लगाउने बालबालिकाको विवरण	२२
तालिका नं. २०	: खोप नलगाउनका कारणहरू	२२
तालिका नं. २१	: बालबालिकालाई भिटामिन ए तथा जुकाको औषधिको खुवाएको विवरण	२३
तालिका नं. २२	: गर्भवती जाँच गराउने र गराएको पटक	२३
तालिका नं. २३	: गर्भवती जाँच नगराउने कारण विवरण	२४
तालिका नं. २४	: सुत्केरी महिला संख्या	२४
तालिका नं. २५	: गर्भवती भएको विवरण	२५
तालिका नं. २६	: परिवार नियोजनका अस्थायी साधनबारे जानकारी	२५
तालिका नं. २७	: परिवार नियोजनको स्थायी साधनबारे जानकारी भएका प्रजनन उमेरका दम्पतीहरू	२६
तालिका नं. २८	: एचआईभि र एड्स बारे जानकारी विवरण	२६
तालिका नं. २९	: एचआईभि र एड्स सन्ने माध्यमहरू	२७
तालिका नं. ३०	: खाने नूनको प्रयोग सम्बन्धि विवरण	२७
तालिका नं. ३१	: श्रोत अनुसार खानेपानीको उपयोग गर्ने परिवार	२८
तालिका नं. ३२	: पानी ल्याउन लाग्ने समय विवरण	२८
तालिका नं. ३३	: चर्पीको उपलब्धता	२९
तालिका नं. ३४	: परिवारको मुख्य पेशा	२९
तालिका नं. ३५	: जागिरको प्रकार अनुसार विभिन्न जागिरमा संलग्न परिवारका सदस्य	३०
तालिका नं. ३६	: व्यापारको प्रकार	३०
तालिका नं. ३७	: जडिबुटीमा संकलनमा संलग्न परिवार	३१
तालिका नं. ३८	: परिवारको खाद्य सुरक्षाको स्थिति	३१
तालिका नं. ३९	: भू-स्वामित्वको विवरण	३२
तालिका नं. ४०	: भूमिमा महिलाको स्वामित्व तथा भूमिहिनता	३२
तालिका नं. ४१	: तेलहन वालीको खेती तथा उत्पादन विवरण	३३
तालिका नं. ४२:	: तरकारी बालिको खेती, उत्पादन तथा विक्रि	३३
तालिका नं. ४३	: अन्न वालीको खेती, उत्पादन तथा विक्री विवरण	३४
तालिका नं. ४४	: दलहन वालीको खेती, उत्पादन तथा विक्री विवरण	३४

तालिका नम्बर	तालिका विवरण	पेज नम्बर
तालिका नं. ४५	: फलफूल खेती, उत्पादन तथा विक्री विवरण	३५
तालिका नं. ४६	: माहुरीपालन, मह उत्पादन तथा विक्री विवरण	३५
तालिका नं. ४७	: मुख्य पशुपंक्षीपालन तथा उत्पादन विवरण	३६
तालिका नं. ४८	: अन्य पशुपंक्षीपालन तथा उत्पादन	३६
तालिका नं. ४९	: जडिबुटी संकलनमा संलग्न परिवार	३७
तालिका नं. ५०	: जडिबुटी खेती विवरण	३७
तालिका नं. ५१	: सीपमूलक तालिम प्राप्त मानव संसाधन विवरण	३८
तालिका नं. ५२	: व्यवस्थापकीय तथा क्षमता विकास तालिम प्राप्त मानव संसाधन विवरण	३८
तालिका नं. ५३	: आम्दानीका श्रोत अनुसार परिवारको वार्षिक आम्दानी रकम	३९
तालिका नं. ५४	: खर्चको विवरण	३९
तालिका नं. ५५	: ऋण उपलब्ध श्रोत अनुसार ऋण लिने परिवार तथा ऋण लिएको रकम	४०
तालिका नं. ५६	: ऋण लिनुको उद्देश्य विवरण	४०
तालिका नं. ५७	: बसोबास गर्ने घरको संरचना विवरण	४१
तालिका नं. ५८	: घरको छानाको बनौट विवरण	४१
तालिका नं. ५९	: घरमा प्रयोग गरिने चुल्होको विवरण	४२
तालिका नं. ६०	: बत्ती बाल्न तथा उज्यालोको लागि प्रयोग गरिने इन्धनका श्रोतहरूको विवरण	४२
तालिका नं. ६१	: उपलब्ध विभिन्न सञ्चारका साधनको सुविधाको विवरण	४३
तालिका नं. ६२	: गाविसमा उपलब्ध भौतिक संरचनाको अवस्था	४३
तालिका नं. ६३	: गाविसका मुख्य खोला तथा ताल र सिमसार क्षेत्रको विवरण	४४
तालिका नं. ६४	: प्राकृतिक, साँस्कृतिक तथा पर्यटकीयस्थलको नाम	४४
तालिका नं. ६५	: वन्यजन्तु, चराचुरुङ्गी तथा वनस्पतीको विवरण	४५
तालिका नं. ६६	: सामुदायिक वनको विवरण	४६
तालिका नं. ६७	: कबुलियती वन सम्बन्धि विवरण	४७
तालिका नं. ६८	: सामाजिक परिचालन तथा संस्थागत विकास विवरण	४८
तालिका नं. ६९	: नजिकको बजार र खरिद तथा विक्रीका मुख्य वस्तु तथा सेवाहरू सम्बन्धि विवरण	४९
तालिका नं. ७०	: सेवा सुविधा पहुँचको स्थिति	५०

अनुसूचीहरू

- प्रश्नावली नं. १ गाउँको वस्तुस्थिति विवरण तयारीका लागि घरधुरी सर्भेक्षण फाराम
 प्रश्नावली नं. २ संस्थागत सूचना संकलन फाराम (वस्ती/वडास्तर)
 प्रश्नावली नं. ३ संस्थागत सूचना संकलन फाराम (वस्ती/वडास्तर)

प्रकाशकीय

आजको युग सूचना र संचार प्रविधिको युग हो । सूचना प्रविधिको विकास विना कुनै पनि देशले विकासको फड्को मार्न सक्दैनन् । गाउँ नै गाउँले भरिएको हाम्रो देश नेपाल विकासका हिसाबले पडाडी पर्नुमा सूचना र प्रविधिको विकास र विस्तार हुन नसक्नु पनि एक महत्वपूर्ण कारण हो । सूचना प्रविधिको प्रयोगले योजना तथा कार्यक्रम छनौट तथा प्राथमिकीकरण, स्थानीय श्रोत साधन र संभावनाको पहिचान तथा परिचालन, उपलब्ध सिमित श्रोत साधनको प्रभावकारी परिचालन, श्रोत साधन परिचालन तथा भएका प्रयासहरूको प्रगति मापन र निर्णय प्रक्रियामा सकारात्मक हस्तक्षेप गरी समाजको अग्रगामी परिवर्तनमा ठूलो भूमिका खेल्न सक्दछ । यस तथ्यलाई हृदयङ्गम गरी नेपालको सुदुर पश्चिम उत्तरमा अवस्थित अति विकट हुम्ला जिल्लाले पनि विकासमा सूचनाको महत्वको महशुस गरी सूचना प्रविधिमा आधारित भएर सबै वडाहरूको वस्तुगत विवरण तयार गरी समग्र पालिकाको वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्ने जमर्कोको गरेको परिणाम स्वरुप यो सिमकोट गाँउपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण तयार भएको हो । वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्ने सिमकोट गाँउपालिकाको पहिलो प्रयास हो ।

यो सिमकोट गाँउपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण तयारीमा समग्र सिमकोट गाँउपालिका , यसको प्राविधिक तथा सहयोग संचरकर्मी राजन रावतलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहान्छौ । यस क्रममा सिमकोट गाँउपालिका अन्तर्गत क्रियासिल राजनीतिक दलका प्रतिनिधि, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, कर्मचारीहरू, विषयगत कार्यालय तथा विभिन्न गैर सरकारी संघ/संस्था तथा सामुदायिक संस्थाको सहयोग र योगदानको उच्च कदर गर्नु पर्दछ । यस पालिकाको वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्न घरधुरी, वस्ती, वडा टोल तहका सूचना उपलब्ध गराउनु हुने व्यक्तिहरू र सबै वडा अध्यक्ष ज्यूहरू प्रति गाँउपालिका आभार व्यक्त गर्दछ भने तथ्याङ्क संकलनमा परिश्रम गर्नु हुने सबै गणकहरू पनि धन्यवादका पात्र हुनु हुन्छ । त्यसै गरी तथ्याङ्कको प्रसोधन, विप्लेषण र प्रस्तुतीकरणमा प्राविधिक सहयोग पुऱ्याउनु हुने परामर्शदाता संस्था र संबन्धित विज्ञहरू प्रति हामी हार्दिक धन्यवाद दिन चाहान्छौ ।

अन्त्यमा यस पालिका अन्तर्गत जिम्मेवार प्रतिनिधी, समाजसेवी तथा बुद्धिजीवि र आम वडाका जनतालाई हामी हार्दिकता पूर्वक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहान्छौ । यस कार्यमा शुरु देखि अन्त्यसम्म सहभागि हुने, सहयोग गर्ने वडाका कर्मचारीले पुर्याउनु भएको योगदानको समेत उच्च मुल्याङ्कन गर्दछौ ।

यो कार्य हाम्रो पहिलो प्रयास हो र सिमित श्रोत, साधन, समयका यसले आवश्यकता बमोजिम खोजेको सबै सूचना र विवेचना उपलब्ध नहुन पनि सक्छ । यसलाई आगामी दिनमा सबै क्षेत्रबाट सहयोग गरी अद्यावधिक गरेर पूर्ण बनाउन प्रयास गरिने नै छ ।

समग्रमा हाम्रो पालिकाको विकास योजना निर्माण गर्न सहायक सिद्ध हुने गरी यो प्रोफाईल प्रकाशनको कार्य सम्पन्न गरी आफ्नो कार्य प्रारम्भ गर्ने जमर्को गरेका छौ । यो पहिलो खुटकिला हो । यसै गरी हामी हाम्रो कार्यकालमा सबै खुटकिलाहरू उक्लने प्रयत्न गरिरहने छौ । म गाउघरमा जन्मि गाघरकै मेलापातमा दाउराघाँस गर्दै जनताका साह्व गाह्व पिर पर्कासंग जुद्धै सिमकोट गाँउपालिका अध्यक्षको उम्मेदार थिएँ । म त उम्मेदार मात्र बनेको हुँ । अध्यक्ष बनाउने पालिकाबासीको निर्णयले मलाई असाध्यै हर्षित तुल्याएको छ । जनताले दिएको जिम्मेमावरीको भारी कहिं कतै विचलित नभई, थकान महसुष नगरी गन्तव्यमा पुर्याई छाड्ने सहास र दृढ ईच्छा शक्तिका साथ कार्य गर्ने कुरा आम पालिका बासीहरूलाई विश्वास दिलाउन चाहान्छु । समस्यासंग म नजिकबाट जानकार हुनाले पालिकाकाको विकासका लागि ठुला ठुला कुरा नगरी साना साना तर जनतामा प्रत्येक्ष प्रभाव पर्ने खालका क्रियाकलापहरूबाट कामको थालिने गरिने छ ।

पालिकाका वासिन्दाहरुले सबै खालको सेवा वडा र पालिकाबाटै पाउने सुनिश्चितता, प्रत्येक किसानको घरमा करेसावारी, धारा, चर्पि भएको समृद्ध र सुखी पालिका बासीको आभाष हुने गरी कामको थालनीमा यसले सहयोग पुर्याउने बिस्वास लिएको छु । नयाँ जन्म लिने हरेक बालबालिकाको ३५ दिन भित्र जन्म दर्ता गर्ने गरी सचेतनाका साथै अन्य व्यवस्थापकीय कार्यको तत्काल शुरु गर्ने छौं । सडक यातायातको ट्रयाक खोली गाडी पुग्ने गरी योजनाको तर्जुमा गरिने छ । छुवाछुत लगायतका अन्य सामाजिक कुरितीको अन्त्यका लागि गाँउपालिकामा कार्य गर्ने सम्पूर्ण गैर सरकारी संघ संस्थाहरुलाई समेत आवश्यक योजना सहित वडामा सहयोग गर्न समेत म अपिल गर्दछु । यी र यस्तै खाले अपेक्षा पुरा गर्ने गरी योजना निर्माणमा यो प्रोफाईल सहयोगी बन्ने कुरामा म विश्वस्त छु । सल्लाह र सुभाष सहित धन्यवाद ।

.....

पदम बहादुर लामा
अध्यक्ष
सिमकोट गाँउपालिका , हुम्ला

भूमिका

पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान २०७२ मा व्यवस्था भए बमोजिम हाल स्थानीय तह अधिकार सम्पन्न एउटा सरकार हो । स्थानीय तहको तल्लो आधारसिला मध्य एक गाउँ पालिका पनि हो । त्यसैले नेपालको ग्रामीण तहमा बसोबास गर्ने जनताको स्थानीय सरकार हो । यसले स्थानीयस्तरमा आफ्नो क्षेत्र भित्रका जनतालाई तोकिएको सेवाहरु प्रवाह गर्दछ । नेपालमा रहेका गाउँपालिका तथा वडाहरु स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ तथा यस अन्तर्गत जारी भएका नियामावलीद्वारा निर्देशित छन् । उपरोक्त ऐन तथा नियामावलीमा गाउँपालिकाहरुले वस्तुगत विवरण तयार गरी त्यसैका आधारमा योजना छनौट, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन समेत गर्नु पर्ने व्यवस्था उल्लेख गरेको छ । वस्तुगत विवरण तयारीका लागि सूचना संकलन, प्रशोधन, भण्डारण, प्रस्तुतीकरण, प्रकाशन, सदुपयोग, अद्यावधिक गर्नु पर्दछ । ऐन नियमले तोकेको व्यवस्था, आवश्यकता, श्रोत साधन र उपयोगिताको आधारमा तथ्याङ्क संकलन र विप्लेषण गरी प्राप्त सूचनालाई यथार्थपरक ढंगले राखी वस्तुगत विवरण तयार गर्नु आवश्यक छ । यस प्रकार तयार गरिएको वस्तुगत विवरणले समग्र गाउँपालिका तथा वडाहरुले गाउँ तथा स्थानीय विकासका अन्य सरोकारवालाहरुलाई योजना तर्जुमा गरी विकास क्रियाकलापहरु प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न ठूलो सहयोग पुऱ्याउँदछ ।

गाउँको विकास निर्माण र सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा स्थानीय तहको अत्यन्त भूमिका बढि रहेको सन्दर्भमा गाउँपालिका तथा वडाहरुको विकास सम्बन्धी सूचना व्यवस्थापन गर्नुपर्ने एक महत्वपूर्ण कार्य हो । गाउँपालिका तथा वडाहरुको विविध पक्षहरुको वास्तविक स्थिति देखिने सूचना विना कुनै पनि योजनाको सही छनौट, कार्यान्वयन तथा अनुगमन र मुल्याङ्कन हुन सक्दैन । तसर्थ वस्तुगत विवरणको आधारमा प्राथमिकता निर्धारण गरी वास्तविक आवश्यकता र जनताको चाहनामा आधारित कार्यक्रम संचालन गर्न प्रगति अनुगमन, प्रभावमापन गर्न तथा भविष्यका लागि पूर्व तयारी गर्न समेत सहयोग पुग्दछ । गाउँपालिका तथा वडाहरुको सूचना व्यवस्थापनको आवश्यकता, सूचना व्यवस्थापन सम्बन्धि क्षमताको कमी,, यसका लागि सरकार, नागरिक समाज र पेशागत संघ/संस्थाहरुको रचनात्मक हस्तक्षेप, आर्थिक र प्राविधिक क्षमता विकास र वडाको वस्तुगत विवरण तयारीका लागि स्पष्ट खाँकाको अभावका कारण धेरैजसो वडाहरुले वस्तुस्थिति विवरण तयार गरी उपयोग तथा अद्यावधिक गर्न सकिरहेका छैनन ।

यसलाई मनन गरी दिगो विकास लक्ष्य स्थानीयकरण आयोजना/संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको सहयोगमा तयार गरिएको ढाँचा अनुरूप सिमकोट गाउँपालिकाले आफ्ना वडाका ८ वटै वडाहरु तथा समग्र पालिका पालिकाको एकिकृत वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्ने निर्णय बमोजिम यो वस्तुस्थिती विवरण तयार गरिएको छ । सिमकोट गाउँपालिकाको नेतृत्व तथा सहयोगमा आठ वटै वडाको सहभागितामा यो वस्तुस्थिती विवरण तयार गरिएको हो । गाउँ पालिकाको वस्तुगत विवरण तयारीबाट तपसिलनमा उल्लेखित फाइदाहरु हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

- सबै वडा भित्रको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक, धार्मिक, प्राकृतिक र मानवीय जीवनका हरेक पक्षहरुका बारेमा जानकारी प्राप्त हुने ।
- ◆ गाउँपालिकाको वास्तविक अवस्था तथा सूचना व्यवस्थापन गर्न मद्दत पुग्ने र वडाको सूचनालाई गाउँपालिका तथा जिल्ला र केन्द्र तहको सूचनामा आबद्ध गरी जिल्ला तथा केन्द्र तहको सूचना व्यवस्थापनमा सहयोग पुग्ने,
- ◆ स्थानीय स्रोत, साधन, सीप र क्षमताको पहिचान गरी त्यसको अधिकतम सदुपयोग गर्न सहयोग पुग्ने,
- ◆ स्थानीय विकास, राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिक रुपान्तरणमा नवीन सोच र चिन्तन र प्रक्रियाको मार्ग प्रशस्त हुने,

- ◆ स्थानीय विकास योजना कार्यान्वयनमा आइ पर्न सक्ने सम्भावित जोखिमहरुबाट वच्ने उपायहरुको खोजी गर्न सकिने र त्यसको समाधान खोज्न सहयोग पुग्ने ।
- ◆ संचालित स्थानीय विकास कार्यक्रमको समीक्षा गरी सुधार, समायोजन वा परिवर्तन गर्न र नयाँ योजना तर्जुमाका लागि पृष्ठपोषण (Feedback) प्राप्त हुने,
- ◆ सञ्चालित योजना तथा कार्यक्रमको समग्र प्रभावको लेखाजोखा गरी नयाँ सोच र अवधारणा विकासमा सहयोग पुग्ने,
- ◆ विभिन्न निकाय तथा व्यक्तिहरूसँग सम्बन्ध बढाउन सहज हुने तथा आपसी समन्वय र सहयोगको वातावरण निर्माण हुने,

गाउँ पालिकाको वस्तुगत विवरण तयारी विधि

गाउँ पालिकाको वस्तुगत विवरण तयारी संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले तयार गरेको तथ्याङ्क संकलन फारामको खाका तथा सिमकोट गाँउपालिका हुम्लाले केही आफु अनुकूल परिमार्जन गरेको खाका अनुसार विशेष गरी दिगो विकास लक्ष्य स्थानीयकरण आयोजना/नेपालद्वारा तयार पारिएको वडाको वस्तुस्थिति विवरण ढाँचा अनुसार अध्ययन गरियो । यसका लागि उक्त ढाँचा बमोजिम घरधुरी, वडा तथा बस्ति स्तरको तथ्याङ्क संकलनको फाराम तयार गरी वडाको अगुवाईमा गणकहरुद्वारा तीनै तहबाट तथ्याङ्क संकलन गरियो । तथ्याङ्क संकलनको लागि सम्बन्धित वडाको सहयोगमा सम्बन्धित वडाले छनौट गरेका गणकहरुले उक्त कार्य गरे भने गाउपालिका, विषयगत निकाय तथा विभिन्न संघ/संस्थाहरुबाट तथ्याङ्क संकलन कार्यको सुपरिवेक्षण र अनुगमन तथा आवश्यक सहयोग र सुभाव उपलब्ध गराइयो । यस प्रकार घरधुरी, वस्ती, टोल हुदै वडास्तरको तथ्याङ्कलाई पेशागत परामर्शदाता संस्थाका विज्ञहरुको परिचालन गरी तथ्याङ्कको प्रसोधन, विप्लेषण र प्रस्तुतिकरण गरियो ।

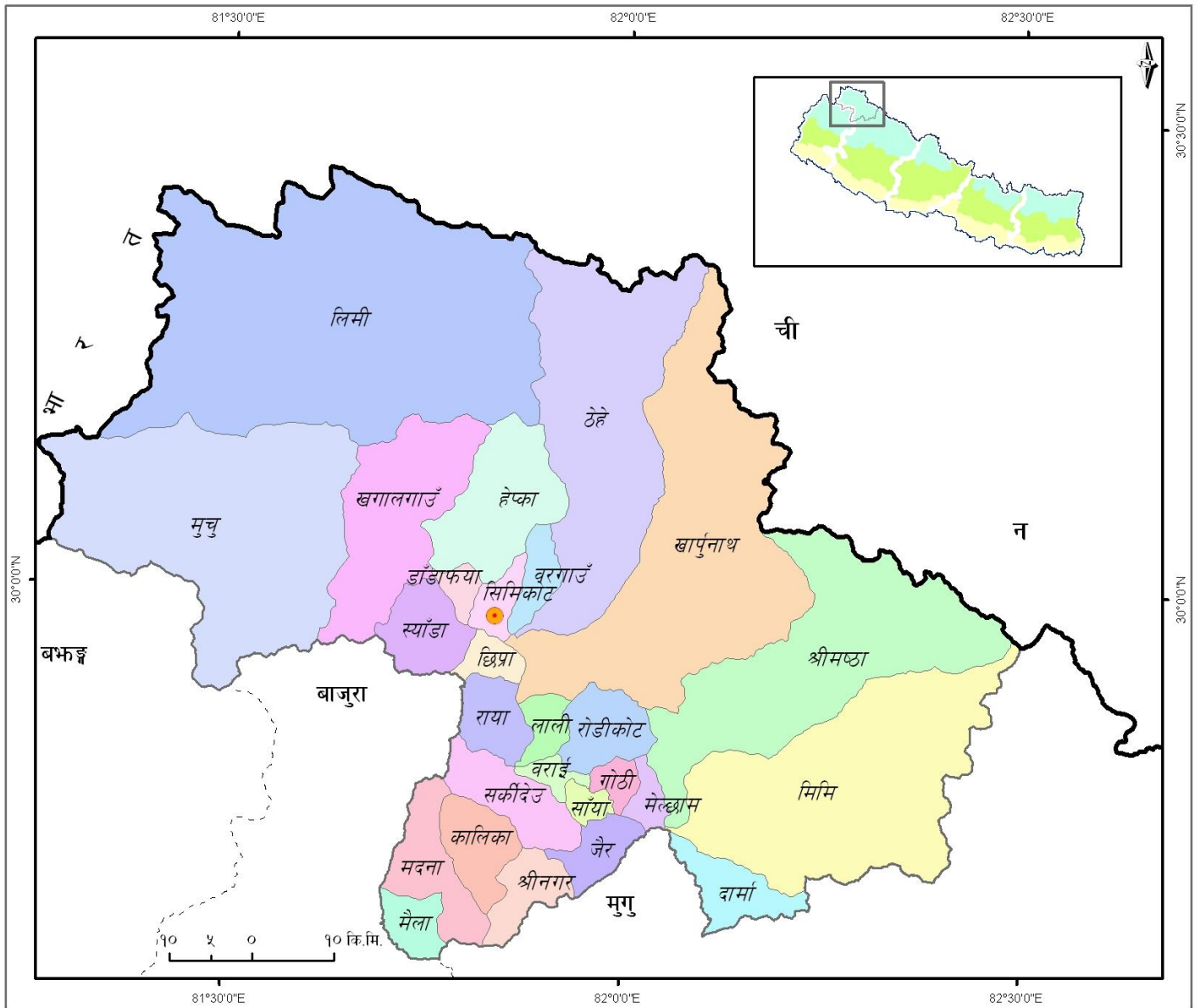
यसका साथै प्राथमिक श्रोतबाट नपुग र आवश्यक तथ्याङ्क/सूचना दोश्रो श्रोतबाट संकलन गरी उक्त तथ्याङ्क तथा सूचनालाई पनि यस पालिकाको वस्तुस्थिति विवरण तयारीमा प्रयोग गरियो । यसका उपलब्ध ढाँचा तथा सूचना व्यवस्थापन विधि अनुसार सूचनालाई विषय क्षेत्रगत रुपमा योजना तर्जुमा, अनुगमन र मुल्याङ्कनमा सहजै प्रयोग गर्न सकिने गरी प्रस्तुती र विवेचना गर्ने प्रयास गरिएको छ । यसका साथै उल्लेखित सूचना योजना व्यवस्थापन र गाउपालिकाको प्रगति मापन गर्ने गरी सूचनाको प्रस्तुति र विवेचना गरिएको छ ।

उपलब्ध तथ्याङ्कको विप्लेषण गर्दा सम्भव भए सम्म लिङ्ग, जातजाति र वडा, वस्ती अनुसार खण्डिकृत गरी प्रस्तुत गरिएको छ । तथ्याङ्क विश्लेषण गरी प्राप्त नतिजामूलक तथ्याङ्कलाई राष्ट्रिय तथा जिल्लास्तरमा उपलब्ध अन्य तथ्याङ्क तथा सूचनासँग तुलना गरी प्रस्तुत गरिएको छ । तथ्याङ्क विप्लेषण प्रस्तुतिका क्रममा आवश्यकता अनुसार सिमकोट गाँउपालिका हुम्ला संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, राष्ट्रिय योजना आयोग र केन्द्रिय तथ्याङ्क विभागसँग समन्वय, सल्लाह तथा सुभाव समेत प्रयोग गरिएको छ । वस्तुस्थिति विवरणको मस्यौदालाई सम्बन्धित वडाका बासिन्दा, त्यहाका विज्ञहरु जानकार व्यक्तिहरु गाउपालिका र अन्य सरोकारवालाहरुको विचमा छलफल गरी आएका सुभाव र राय समेतलाई समेटेर वस्तुस्थिति अन्तिम विवरण तयार गरिएको छ । यो वस्तुस्थिति विवरण तयारीका लागि हाल तयार भएका विभिन्न वस्तुगत विवरणहरु, दिगो विकास लक्ष्यका सूचकहरु, गाउपालिका आवधिक योजना तर्जुमा मस्यौदा निर्देशिकामा उल्लेख भए अनुसार तथा वडामा उपलब्ध अन्य तथ्याङ्क तथा सूचनाहरुको पनि प्रयोग गरिएको छ ।

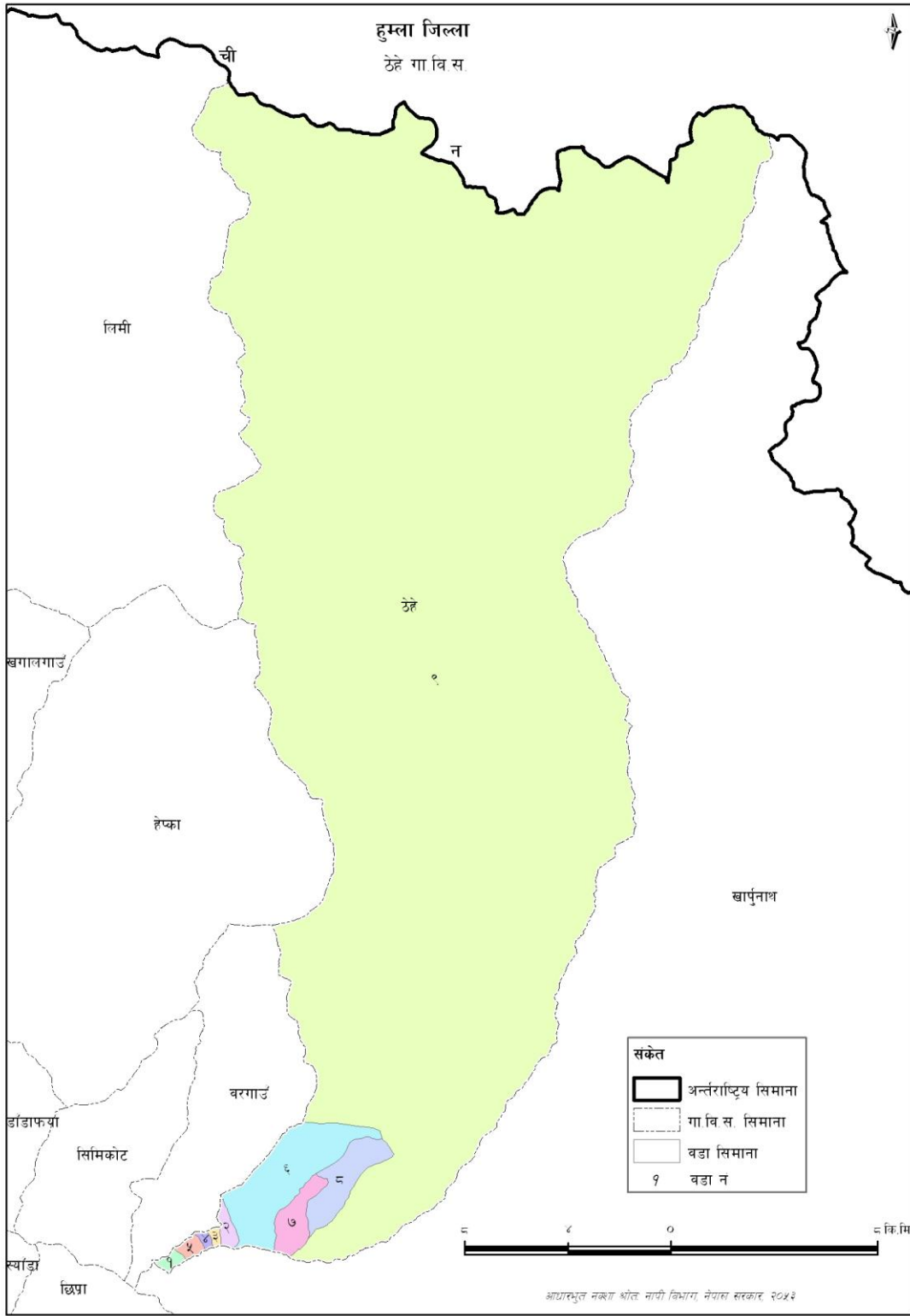
वस्तुगत विवरण तयारीका लागि गाँउपालिकाको आर्थिक तथा मानवीय श्रोतको प्रयोग गरिएको र भौगोलिक विकटता तथा मानवीय क्षमताका कारण तथ्याङ्क संकलनमा धेरै कमी कमजोरीहरु रहेका छन् । यसलाई विभिन्न तरिकाबाट सम्परिक्षण गर्ने प्रयासका बाबजुद विभिन्न विषय क्षेत्रगत तथ्याङ्कलाई एकरूपता आउन सकेको छैन । यसलाई आगामी दिनमा सुधार गर्दै लानु पर्ने देखिएको छ । यसैगरी यस वस्तुस्थिति विवरणले भौगोलिक, राजनीतिक, सामाजिक, साँस्कृतिक, आर्थिक विविधतापूर्ण

पक्षहरूलाई समेटेर विप्लेषण गर्न सकेको छैन । यसमा उल्लेखित विवरणहरू पूर्ण नभएता पनि यसले संबन्धित विषय क्षेत्रको स्थिती प्रवाह गर्ने प्रयास भने गरिएको छ ।

नेपालको नक्शामा हुम्ला जिल्ला तथा हुम्ला जिल्लामा सिमकोट गाउँपालिकाको नक्शा

वडा छुट्टिने सिमकोट गाउँपालिकाको नक्सा

परिच्छेद-एक

सिमकोट गाउँपालिकाको परिचय

१.१ भौगोलिक तथा भौतिक अवस्था

हुम्ला जिल्लाको उत्तर पूर्वी क्षेत्रमा पर्ने यो सिमकोट गाउँपालिकाको पूर्वमा तिब्बत, पश्चिममा बझाङ्ग जिल्ला, उतरमा नाम्खा र दक्षिणमा खार्पुनाथ गाउँपालिका पर्दछन् । समुन्द्र सतह देखि करिब २९५० मी. उचाइमा रहेको यहाँको हावा पानी ठण्डी छ । औषत अधितम तापक्रम २९° सेल्सीयस र न्यूनतम तापक्रम माईनस २०° सेल्सीयस र औषत वर्षा ५५ मि.लि. रहेको छ । यो गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल ७८९.८९ बर्ग किमि छ । हुम्ला जिल्लाको कुल क्षेत्रफल मध्ये १५ प्रतिशत क्षेत्रफल यस गापाले ओगेटेको छ । पालिका केन्द्र सिमकोटबाट टाढाको वडामा पुग्न सात देखि आठ कोष पैदल हिड्नु पर्छ । यो पालिका प्राकृतिक साधन र श्रोतले सम्पन्न छ । यस पालिकाकाको प्रमुख नदि हुम्ला कर्णाली र दोजाम (चाडला) कर्णाली हुन् । बलौटे माटो भएको यस पालिकामा सल्लो, धुपि, भोजपत्र, उत्तीस, पिपल आदि बनस्पति पाईन्छन् भने खनिज पदार्थको विस्तृत अध्ययन र अन्वेषण भएको छैन । घर पालुवा पशुमा चौरी, जुमा, गाई घोडा, खच्चड, गदा लगाएतका पाईन्छ, भने पंक्षीहरूमा डाँफे, कुवल डाँफे, , डुकुर, च्याखुरा, कालिज,, दुर्लभ बन चौरी, चौरी, लगाएतका पाईने गरेका छन् ।

हुम्लाका अन्य पालिका जस्तै कमजोर खाद्य सुरक्षाको अवस्था र राष्ट्रिय आकडामा पनि सिमकोट गाउँ पालिका पनि अछुतो रहेको छैन । यद्यपि अन्य गाउँ पालिकाहरू भन्दा तुलनात्मक रुपमा न्यानो हावापानी भएका कारण कृषि तथा पशुपालनमा आधुनिकीकरण गरिएमा उत्पादनमा उल्लेख्य वृद्धि हुन सक्ने र यहाँका जनताहरूको जीवनस्तरमा केही हदसम्म सुधार आउन सक्ने वलियो संभावना भने बढी छ । पालिकाकाको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक लगाएत विभिन्न क्षेत्रहरूको विवरण परिच्छेद-दुईको विभिन्न तालिकाहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

१.२. ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

तल सिम र माथि कोट भएको कारण धेरै पहिले जुम्लाको सिंजा क्षेत्रबाट आएका खस जातिका मानिसहरू हालको यस पालिका अन्तर्गत पर्ने सिमकोटमा बस्दै आएको भन्ने सामाजिक मान्यता छ। सिमकोटमा लामा समुदाय धेरै अगाडी भोट राज्य तोया र पारगाछिउबाट आएर सिमकोट आसपासको बारगाडमा बस्दै आएको मान्यता छ ।

१.३ चाडपर्व, धर्म तथा संस्कृति

यस पालिकामा हिन्दु तथा बौद्ध धर्मालम्बीको मिश्रित बसोबास भएको हुँदा दुवैका आ-आफ्ना रितीरिवाज रही आएका छन् । हिन्दुहरूले दशै, तिहार, माघे पुर्णिमा, भुओ, माघे सक्रान्ती, अनन्ते, वैशाख पुर्णिमा, साउने (जनै) पुर्णिमा, चैतलो, चौखे, गौरा, आदी मान्दछन् भने बौद्ध धर्मालम्बीहरूले सोनाम लोसार, माने, लासा, देफ्या, जिप्ता, रलिङ्ग पुर्णिमा (जेठ पुनी) पितर, आदी चाडपर्वहरू मनाउँदछन् ।

१.४ खवाई

खानपानमा फापरको रोटी, उवा कोदो, गहुँको रोटी, चिनो, कागुनोको चामलको भात, दाल, सिस्नो, ढिडो, आदि यहाँको प्रमुख खाना हो । बौद्ध धर्मालम्बी लामाजातिमा मम, (डिब्लीका, चम्फ्या) थुक्पा (फेन्तोका) छ्याड (जाँड) खाने चलन पनि छ । लामा र धामी भाँकी प्रथा प्रति अगाध विस्वास राख्ने यहाँका बासिन्दाहरूमा हिन्दु र बौद्ध धर्मको मिश्रित प्रभाव रहेको छ ।

१.५ भेषभुषा

यहाँका पुरुषहरूले प्रायःजसो दौरा (फत्तु, जिगोला, जागे) , सुरुवाल, पाईन्ट, कोट, टोपी , बख्खु, लगाउँछन् । महिलाहरूले गुन्यू (गावुन) चोले, पटुकी (पाउडो) र मजेत्रो लगाउँछन् भने पढे लेखेका युवा/युवतीहरूको आधुनिक भेष भुषा जस्तै सर्ट, पाइन्ट, ज्याकेट कुर्ता, सुरुवाल लगाउछन् । लामाहरू बख्खु, पौला, पपाखोको सुरुवाल, कोचन बख्खु, दोचा, पटुका, लिउ फेरुवा ओढ्ने लगाउने गर्दछन् । यहाँका हिन्दु तथा बौद्ध मार्गी महिलाहरू आधुनिक तथा परम्परागत चलन चल्तीका गरगहनाहरू लगाउने गर्दछन् । गहनाहरूमा पोते, कौडाका माला, चाँदी मुगा र सिक्काका माला फूली बुलाकी, चुराहरू, श्री बन्दी टप र औठी लगाउने गर्दछन् । बौद्ध धर्म मान्ने महिलाहरू कानमा आलुड , गालुड, थाईकोर, ज्ञान्मा, काम्खा, पुरितको बख्खु घाँटीमा मुगा र हातमा औठी लगाउने गर्दछन् ।

१.६. रहन सहन, रिती रिवाज एवं विवाह पद्धति

अनेकतामा एकता भने जस्तै यहाँका मानिसहरूको रहन सहन एवं जीवनशैली गरिवी र पछ्यौटेपनले गर्दा भौतिक रुपमा कस्टकर भएपनि आपसी सद्भाव, दुःख र सुखमा सहयोगी हुने र सहयोगी भावना र सरलता यहाँको रहनसहन र जीवनशैलीका विशेषता हुन् । यति विशेषता हुँदाहुँदै पनि कतिपय कुरामा संकिणता नभएको भने होइन । बालविवाह, छाउपट्टी, बोकसी (कप्टीनि), बहु विवाह, बहुपति, घरेलु हिंसा यहाँको मुख्य समस्या हो । यहाँ परम्परागत भागी विवाह र गन्धर्व (प्रेम) विवाह दुवै गर्ने प्रचलन छ । यद्यपि मागी विवाह न्यून हुँदै गएको छ । यस्तै बहुविवाह पनि समस्याकै रुपमा रहेको पाईन्छ । सानै उमेरमा विवाह हुने भएवाट अपरिपक्क उमेरमै महिलाहरूले गर्भधारणा गर्ने हुँदा बाल तथा मातृ मृत्यु दरमा खासै कमी आएको देखिदैन । जारी जस्तो नराम्रो प्रथा पनि यहाँ यद्यपि विद्यमान छ । पहिले पहिले जारी प्रथा भए पनि अहिले भने निककै कम भएको छ । यस पालिकामा बसोबास गर्ने लामा जातिहरूमा हालसम्म पनि बहुपति प्रथा विद्यमान छ । तर, न्यूनिकरणतर्फ निककै अगाडी बढी सकेको छ । सबै दाजुभाईको एउटै श्रीमति हुने हुँदा सबै महिलाहरूको आ आफ्नो इच्छा अनुसारको विवाह गर्ने अवसर प्राप्त गर्दैनन् । पुरुषहरूमा कसैले पृथक रुपमा विवाह गरेमा उसलाई घरबाट निस्कासन समेत गरेको घटनाहरू यदाकदा सुनिने तथा देखिने गर्दछ । तर, हाल यस प्रकारको बहुजाति प्रचलन क्रमशः हट्दै गएको पाइएको छ ।

१.७. प्रमुख मठ मन्दिरहरू

यहाँ परम्परागत रुपले स्थानीयस्तरकै सक्रियतामा निर्मित धेरै मन्दिर/माडुहरू भए पनि कालासिल्ला, मष्टामाडु, हिल्सा, राम्पाल, मन्दिर र ल्हांगा, माडु, ल्वाखुडो, नाचेन गुम्बा, हुम्ली टुङगा, बाडपाल, शिवमन्दिर, रलिङ्ग, , बैफुक गुम्बा तोर्पा , ख्युड गुम्बा, खोड गुम्बा, लाब्राड, हपल्लो र तल्लो गुम्बा लगाएतका गुम्बा, माडु र मन्दिरहरू प्रमुख रुपमा गनिन्छन् ।

१.८. माटो/ खनिज पदार्थ

यस गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र समेटिएको भु भागमध्ये कृषि योग्य भूमिको माटो पथ्यरिलो छ । यस माटोमा नाइट्रोजन र फोस्फोरस कम भएता पनि पोटासको परिमाण भने औषतमा उल्लेखनीय भएको पाइन्छ । सेता र कमेरो माटो, यस पालिकामा विभिन्न खनिज पदार्थहरूको उपलब्धताको संभावना रहेता पनि आवश्यक सोधखोज र अनुसन्धानको खोजको अभावले गर्दा के कति प्रकारका खनिज हरु रहेका छन् सो को पहिचान गर्न हुन सकेको छैन । सिमकोट एकको दोजामको लाचार्मुमा फटिड र तोरे माटो, ह्वाप भित्र नुन भएको पाईन्छ । यद्यपि यसको अध्ययन तथा अनुसन्धान भने भएको छैन ।

१.९. वन/वनस्पति

सिमकोट गाउँपालिकालाई वन श्रोतको आधारमा धनि मानिन्छ । सल्लो, धुपी, उत्तिस, पिपलको घना जंगलले यस पालिकालाई ढाकेको छ । सेता चन्दन, लोपउन्मुख लौठ सल्ला तिलाईलो,, भोज पत्र, सेता गुराँस, पनि पाईन्छ । अन्य वनस्पति र जडीवुटीहरूमा ओखर, चुली, खामु , चुत्रो (चोत्तो) ढँटेलो, डाले चुकजस्ता तेलहनको रुपमा प्रयोग हुने रुखहरू पनि प्रचुर मात्रामा छन् । घोडेमच्चा, च्याउ, पदमचाल, डोल, बाजडी, यार्चागुम्बा, पोड्या, बन लसुन, नारु, मुजेठो, हडेरो, उत्तिस, कटुकी, जटामासी, सेताक चिनी (खिराउला), रुता, गन्दइनो, बन भाँडे,पाँच औले, हल्या, बाँको, धतुरो, आदी जडीवुटीहरू पनि यहाँको वन क्षेत्रमा उपलब्ध हुन्छ । हाल यस पालिकामा दर्तावाल सामुदायिक वन र कबुलियती वनहरू पनि रहेका छन् तर खासै सकृय देखिएका छैनन ।

१.१०. पालिकाको अवसर, चुनौति र समस्याहरू

अज्ञानता, राजनीतिक, सामाजिक तथा आर्थिक पिछडापन, असमानता तथा वञ्चितीकरण तथा गरिवी र विपन्नता तथा जातीय र लैङ्गिक विभेद यस पालिकाका मुख्य समस्याहरू हुन् । श्रोत, साधन, प्रविधि र सीपको अभावका कारण भौगोलिक बनावट, प्राकृतिक तथा मानवीय श्रोतले धनी भएर पनि यसको सदुपयोग र परिचालन हुन सकेको छैन । यहाँका प्राय बासिन्दाहरूले नेपाली भएको गर्व गर्ने अवसर पाएका छैनन् । विकासका आर्थिक तथा सामाजिक पूर्वाधार खास गरेर सडक, विद्युत, उद्योग, पुल, सञ्चार, स्वास्थ्य तथा शिक्षा खासगरी सीपमूलक शिक्षाको अभाव रहेको छ । यहाँका मानिसहरूको जिविकोपार्जनका मुख्य श्रोत कृषि , व्यापार, पशुपालन नै हो । तथापि त्यहाको कृषिले जेनतेन ३ देखी ६ महिना पनि पुग्दैन । केही मानिसहरूले सरकारी तथा गैससमा अल्पकालीन तथा दृघकालीन रुपमा काम गरिरहेका छन् भने बाँकी समय

संचालित विकास निर्माणका कामहरुमा दश्र तथा अर्धदक्ष श्रमिकको रुपमा क्रियाशिल रहने गरेका छन । अन्य बैकल्पीक उपायहरुको रुपमा यस क्षेत्रमा पाइने उच्च मुल्य पर्ने जडिबुटीहरुको संकलन र व्यापार नै हो भने बर्खे मौसममा यहाँका मानिसहरु विशेष गरी चिनको ताक्लाकोटमा मजदुरी गरी जीविकोपार्जन गर्न बाध्य छन् । ज्यादै न्यून फाट्ट फुट्ट रुपमा अन्य देशमा जानेको संख्या पनि केही छन । वन र जलश्रोतमा धनि भएर पनि यहाँका मानिसहरुमा स्वस्थ पिउने पानी पहुँच छैन । यहाँका मानिसहरु पर्याप्त रुपमा बिजुली उपलब्ध छैन । भरपर्दो तथा दिगो विद्युत आपूर्तिको व्यवस्था छैन र यसबाट सूचना, सञ्चार, उद्योग धन्दा सञ्चालन गर्न बाधा पुगेको । उर्जाको लागि दाउरा प्रयोग गर्नु पर्ने वाध्यता छ, । फलस्वरुप वन विनास बढ्न गई भू-क्षय र मरुभूमिकरण बढ्दै छ । घना एकै ठाउमा भुम्भिएको बस्तिका कारण सरसफाई तथा ढल निकासको समस्या छ भने घरहरु जोडिएका कारण आगलागीको पनि जोखिम प्रचुर मात्रामा रहेको छ । यसबाट विगतमा लाखौ धनजनको आर्थिक क्षति पनि भएको छ ।

जीविकोपार्जनको मुख्य उपाय तथा माध्यमको रुपमा रहेको जडिबुटीको वैज्ञानिक व्यवस्थापनका कार्यक्रमको अभावमा उक्त श्रोतको अति दोहन भई बहुमुल्य जडिबुटीहरु नै लोप हुने अवस्था देखिएको छ । मानिसहरुमा यस सम्बन्धि चेतना, जानकारी र उपर्युक्त सीप तथा प्रविधि हस्तान्तरण हुन सकिरहेको छैन । स्थानीय तहमा तालिम प्राप्त मानव संसाधनको विकास र परिचालन हुन नसक्दा एकातिर स्थानीय जनताको दैनिक जीविकोपार्जनमा समस्या परिरहेको छ भने अर्कोतिर वातावरणीय ह्रास आएको छ ।

परिच्छेद-दुई
सामाजिक तथा आर्थिक अवस्था

२.१ जनसंख्याक

२.१.१ घरधुरी तथा जनसंख्या विवरण

तालिका नं. १: घरधुरी र जनसंख्या विवरण									
वडा नम्बर	वस्ती संख्या	वस्तीको नाम	परिवार संख्या			जनसंख्या			हिमालवारको औषत दर
			महिला घरमुली भएका	पुरुष घरमुली भएका	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	
१	४	दोजाम, बैजिवाडा, ठेहे	१२	१७७	१८९	५५८	६६५	१२२३	
२	२	कुम्लक, चिमिक, ठेहे र प्याङप्याङ, हवेली, उदीहुस्का, उदी, धारा, चौथा, ग्यागु, बजेक, ढाँड, ढाँटिल्ला, हुडिक	१८	३३९	३५७	११४२	१०१९	२१६१	
३	८	लिमाटाङ, गुम्बा, टल्की, तुम्पोत, हुटिक, तोर्पा, वरगाउँ र लाङदु	१४	२८९	३०३	९५४	८७३	१८२७	
४	३	बुराउने, हिल्दुम र स्याम्ने, लाङदु, तल्लो लाङदु	१२	१८६	१९८	६९७	७२९	१४२६	
५	१	खाद्यक	११	३०१	३१२	८१७	८८३	१७००	
६	२	पाउवाडा र लादेवाडा	१३	१६९	१८२	७२२	८९८	१६२०	
७	६	पाम्खाथुङ, धारापोरी, चौगानफया टुलिलङ, डाँडाफया, ओखेन, जवुका, ग्वालेखोर, थाया, पाल्टसी, माँभगाउँ, नाउला, चुकेडी, टुङजुक, चौर, गोठानी, लुम्पुङ्गे, खवुका, सर्सिङ, हेक्पा कुरिल्ला	१६	४३४	४५०	१४२३	१५९५	३०१८	
८	८	खोल्सी, स्याँडा, साँता, खुम्डी लिंगुडी खेत, चरि र याङ्गु	१९	४४१	४६०	१२१९	१३३३	२५५२	
जम्मा			११५		२४४५	७५३२	८१९५	१५७२७	

तालिका नं. २: उमेर समूह अनुसार जनसंख्या

वडा नम्बर	जनसंख्या																										
	५ वर्ष भन्दा तल			६ देखि १० वर्ष			११ देखि १५			१६ देखि २४ वर्ष			२५ देखि ४५ वर्ष			४६ देखि ६० वर्ष			६० देखि ७५ वर्ष			७५ वर्ष माथि			जम्मा		
	म	पु	जम्मा	म	पु	जम्मा	म	पु	जम्मा	म	पु	जम्मा	म	पु	जम्मा	म	पु	जम्मा	म	पु	जम्मा	म	पु	जम्मा	म	पु	जम्मा
१	६३	७०	१३३	६१	६६	१२७	६६	९१	१५७	८३	८२	१६५	१६५	२१९	३८४	८०	७५	१५५	२४	३७	६१	१६	२५	४१	५५८	६६५	१२२३
२	१३४	१४७	३८१	१५७	१७२	३२९	१६५	१६१	३२६	१३७	१७०	३०७	२८६	२८३	५६९	१२०	१३४	२५४	४८	५२	१००	५	१०	१५	११४२	१०१	२१६१
३	४८	९६	१४४	३५	५५	९०	१२०	१९८	३१८	१९३	११२	३०५	२२१	१६९	३९०	१६०	१२१	२८१	६४	१३२	१९६	३२	४६	७८	९५४	८७३	१८२७
४	८१	१०४	१८५	६८	७२	१४०	७९	९४	१७३	११८	१०७	२२५	१५२	१४४	२९६	९५	११६	२११	६१	६०	१२१	४३	३२	७५	६९७	७२९	१४२६
५	७९	९०	१६९	८०	९०	१७०	१०९	११३	२२२	१५०	१६०	३१०	२११	२१७	४२८	११४	१२७	२४१	६५	७४	१३९	९	१२	२१	८१७	८८३	१७००
६	६७	१०१	१६८	५२	१०५	१५७	११०	१३६	२४६	१२७	१४२	२६९	१७१	१९५	३६६	१४०	१५४	२९४	४६	५६	१०२	९	९	१८	७२२	८९	१६२०
७	१५४	२१३	३६७	११५	१५४	२६९	२३९	२६३	५०२	३०१	३२३	६२४	२२४	२४०	४६४	२९२	२८६	५७८	६०	६६	१२६	३८	५	८३	१४२३	१५९५	३०१८
८	२८२	२८६	५६८	१३४	१६४	२९८	१७८	१७६	३५४	१४७	१६५	३१२	१७२	१८२	३५४	१४५	१५६	३०१	९७	११९	२१६	६४	८५	१४९	१२१९	१३३३	२५५२
जम्मा	९०	१११	२०२	७०२	८७८	१५८०	१०६	१२३	२२९८	६	१	२५१७	१६०२	९	३२५१	६	९	५	४६५	५९६	१०६	२१	२६	४८	७५३२	५	१५७२७

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण

तालिका . ३ जातजाती अनुसार जनसंख्या

वडा नम्बर	दलित			जनजाती अन्य			क्षेत्री			वाह्मण			व्यासी			जम्मा		
	महिला	पुरुष	जम्मा	म	प	जम्मा	म	प	जम्मा	म	प	जम्मा	म	प	जम्मा	म	प	जम्मा
१	०	०	०	२८१	३१२	५९३	२७७	३५३	६३०	०	०	०	०	०	०	५५८	६६५	१२२३
२	१८०	२१६	३९६	१२	२२	३४	९४४	७७०	१७१४	६	११	१७	०	०	०	११४२	१०१९	२१६१
३	१४९	१५३	३०२	८०५	७२०	१५२५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	९५४	८७३	१८२७
४	४८	५३	१०१	४४०	४६१	९०१	२०९	२१५	४२४	०	०	०	०	०	०	६९७	७२९	१४२६
५	२०४	२०७	४११	०	०	०	६७९	६१०	१२८९	०	०	०	०	०	०	८८३	८१७	१७००
६	२४५	३१४	५५९	०	०	०	४७७	५८४	१०६१	०	०	०	०	०	०	७२२	८९८	१६२०
७	३३९	३८९	७२८	०	०	०	१०८४	१२०६	२२९०	०	०	०	०	०	०	१४२३	१५९५	३०१८
८	३६४	३९५	७५९	०	०	०	४३९	४७०	९०९	०	०	०	४१६	४६८	८८४	१२१९	१३३३	२५५२
जम्मा	१५२९	१६९१	३२२०	१५३८	११८१	२७१९	४१०९	४२०८	८३१७	६	११	१७	४१६	४६८	८८४	७५३२	८१९५	१५७२७

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण

तालिका ४ मातृभाषा अनुसार जनसंख्या

तालिका नं. ४: मातृभाषा अनुसार जनसंख्या विवरण												
वडा नम्बर	मातृभाषा अनुसार परिवार र जनसंख्या											
	नेपाली			लामा/भोटे			अन्य			जम्मा		
	परिवार	जनसंख्या	प्रतिशत	परिवार	जनसंख्या	प्रतिशत	परिवार	जनसंख्या	प्रतिशत	परिवार	जनसंख्या	प्रतिशत
१	८६	६३०	४५.४९०	१०३	५९३	५४.५०	०	०	०	१८९	१२२३	०
२	३४३	२१२७	९८.४२	८	३४	१.५७	०	०	०	३५१	२१६१	०
३	३३	३८५	२०.१५	२७०	१५२८	७९.८७			०	३०३	१८२७	०
४	७५	५२५	३६.८१	१२३	९०१	६३.१८	०	०	०	१९८	१४२६	०
५	३१२	१७००	१००	०	०	०	०	०	०	३१२	१७००	०
६	१८२	१६२०	१००	०	०	०	०	०	०	१८२	१६२०	०
७	४५०	३०१८	१००	०	०	०	०	०	०	४५०	३०१८	०
८	४८७	२५५२	१००	०	०	०	०	०	०	४८७	२५५२	०
जम्मा										२४४५	१५७२७	

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्ष

२.१.२ धर्म अनुसार जनसंख्या

तालिका नं. ५: धर्म अनुसार जनसंख्या												
वडा नम्बर	हिन्दु			बौद्ध			क्रिश्चियन			जम्मा		
	परिवार	जनसंख्या	प्रतिशत	परिवार	जनसंख्या	प्रतिशत	परिवार	जनसंख्या	प्रतिशत	परिवार	जनसंख्या	प्रतिशत
१	८६	६३०	५१.५१	१०३	५९३	४८.४९	०	०	०	१८९	१२२३	०
२	३४३	२१२७	९८.४२	८	३४	७.५८	०	०	०	३५१	२१६१	०
३	३३	३८५	२१.०७	२७०	१५२८	८३.६३	०	०	०	३०३	१८२७	०
४	७५	५२५	३६.८१	१२३	९०१	६३.१८	०	०	०	१९८	१४२६	०
५	३१२	१७००	१००	०	०	०	०	०	०	३१२	१७००	०
६	१८२	१६२०	१००	०	०	०	०	०	०	१८२	१६२०	०
७	४५०	३०१८	१००	०	०	०	०	०	०	४५०	३०१८	०
८	४८७	२५५२	१००	०	०	०	०	०	०	४८७	२५५२	०
जम्मा										२४४५	१५७२७	

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.१.३. पेशा अनुसार जनसंख्या विवरण

तालिका नं. ६: पेशा अनुसार आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या																		
वडा नम्बर	पेशा अनुसार आर्थिक रूपले क्रियाशिल जनसंख्या																	
	कृषि			नोकरी			उद्योग/व्यापार			ज्याला/मजदुरी			अन्य			जम्मा		
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
१	५४७	२१२	७५९	११	३६	४७	०	१२	१२	४०५	४०५	०	०	०	५५८	६६५	१२२३	
२	४६५	७०८	११७३	२५	४०	६५	१६	१६	१३४	२६६	४००	०	०	०	११४२	१०१९	२१६१	
३	८१३	२८१	१०९४	८	२०	२८	०	१८	१८	१३३	५५४	६८७	०	०	९५४	८७३	१८२७	
४	५७८	२९०	८६८	१०	२८	३८	४	१४	१८	१३४	२४५	३७९			६९७	७२९	१४२६	
५	८७२	३९८	१२७०	११	९४	१०५	०	१५	१५	०	३१०	३१०	०	०	८८३	८१७	१७००	
६	६५४	२९०	९४४	११	२९	४०	४	१४	१८	५३	५६५	६१८	०	०	७२२	८९८	१६२०	
७	१४०३	८१४	२२१७	१५	५७	७१	०	२१	२१	५	७०३	७१२	०	०	१४२३	१५९५	३०१८	
८	१२००	३८०	१५८०	९	२१	३०	८	१२	२०	२	९२०	९२२	०	०	१२१९	१३३३	२५५२	
जम्मा															७५३२	८१९५	१५७२७	

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.१.७ एकल महिला तथा पुरुष

तालिका नं. ७: एकल महिला तथा पुरुषको स्थिति							
वडा नम्बर	एकल महिला		एकल पुरुष		जम्मा		कैफियत
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	कैफियत	
१	२१		९		३०	०	
२	१८	०	१४	०	३२	०	
३	१४	०	२१	०	३५	०	
४	२५	०	१४	०	३९	०	
५	४९	०	९	०	५७	०	
६	२४	०	१	०	२५	०	
७	२९	०	११	०	४०	०	
८	३७	०	२०	०	५७	०	
जम्मा	२१७		९९		३१६		

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण

२.१.८ भिन्न क्षमता भएका जनसंख्याको विवरण

तालिका नं. ८: भिन्न क्षमता भएका जनसंख्याको विवरण															
वडा नम्बर	भिन्न क्षमता अनुसार जनसंख्या विवरण														
	दृष्टि विहीन			श्रवण विहीन			शारीरिक अपाङ्गता			सुस्त मनस्थिति			जम्मा		
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
१	२	२	४	१	३	४	३	३	६	०	०	०	९	११	२०
२	३	२	५	०	०	०	८	१०	१८	०	०	०	१२	१२	२३
३	१	१	२	३	६	९	३	४	७	०	०	०	७	११	१८
४	१	५	६	१	२	३	७	२	९	०	०	०	९	९	१८
५	०	०	०	२	२	४	४	८	१२	०	०	०	१५	१५	३०
६	६	४	१०	६	५	११	४	१०	१४	०	०	०	१६	१९	३५
७	२	२	४	२	१	३	२२	३२	५४	०	०	०	२६	३५	६१
८	३	२	५	२	४	६	११	२०	३१	०	०	०	१७	२६	४३
जम्मा	१८	१८	३६	१७	२३	४१	६२	८९	१५१				१११	१३८	२४९

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण

२.१.९ जन्म दर्ता गर्ने तथा समूहमा आवद्ध सदस्य

तालिका नं. ९: जन्म दर्ता तथा समूहमा आवद्ध परिवारका सदस्य संख्या							
वडा नम्बर	जन्म दर्ता गरेका			समूहमा संगठीत परिवारका सदस्य			कैफियत
	बालिका	बालक	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	
१	४५	८०	१२५	०	०	०	०
२	०	०	०	०	०	०	०
३	०	०	०	०	०	०	०
४	०	०	०	०	०	०	०
५	५४	४७	१०१	०	०	०	०
६	०	०	०	०	०	०	०
७	०	०	०	०	०	०	०
८	९५	११३	२०८	०	०	०	०
	१९४	३०	२२४	०	०	०	०

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.१.१० व्यक्तिगत घटना दर्ता

तालिका नं. १०: व्यक्तिगत घटना विवरण					
क्र.सं.	व्यक्तिगत घटना विवरण	घटना दर्ता संख्या			कैफियत
		२०७५ सम्मको	यस वर्ष २०६५/६६ को	जम्मा	
१	जन्म	४२४	०	०	सबै वटाको जोड्दै जाने
२	मृत्यु	६०	०	०	०
३	विवाह	४९	०	०	०
४	सम्बन्ध विच्छेद	०	०	०	०
५	बसाइ सराई	२६	०	०	०
	जम्मा	५५९	०	०	०
			०	०	०

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण

२.२ शिक्षा

२.२.१ साक्षरताको स्थिति

तालिका नं. ११: साक्षरताको अवस्था															
वडा नम्बर	५ वर्ष भन्दा माथिको कुल जनसंख्या			साक्षर जनसंख्या						निरक्षर जनसंख्या					
				महिला		पुरुष		जम्मा		महिला		पुरुष		जम्मा	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	
१	४१४	४८०	८९४	१३०	०	२४९	०	३७९		४२०	०	२६०	०	६८०	०
२	९१८	९८२	१९००	६८	०	१२४	०	१९२		१३०	०	७३	०	२०३	०
३	५०७	६४७	११५४	१३	०	५९	०	७२		७७	०	४५	०	१२२	०
४	६०६	६२९	१२३५	६६	०	८७	०	१५३		५५	०	४८	०	१०३	०
५	८७५	१०७९	१९५४	५१	०	१०९	०	१६०		१२०	०	८४	०	२०४	०
६	६५५	७९७	१४५२	३८	०	८४	०	१२२		१०८	०	८६	०	१९४	०
७	६४०	८१९	१४५९	१४	०	३५	०	४९		३१	०	२६	०	५७	०
८	९१६	१०३४	१९५०	१४	०	२४	०	३८		४०	०	३६	०	७६	०
जम्मा	५५३१	६३६७	११९९८	४११	०	८०५	०	१२१६		१०३३	०	६९९	०	१७३२	०

२.२.२ जातजाती अनुसार जनसंख्याको साक्षरता स्थिति

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण

तालिका नं. १२: जातजाती अनुसार साक्षर जनसंख्या													
जातजाती समूह	जातजाती अनुसार साक्षर जनसंख्या												
	साक्षर						निरक्षर						
	महिला		पुरुष		जम्मा		महिला		पुरुष		जम्मा		
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	
क्षेत्री	३०८०	३४.५२	५८४०	५७.००	८९२०	०	५४३	५२.५१	४९१	४७.४८	१०३४	०	
ब्राम्हण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
लामा	२१५४		३६७०		५८२४	०	४९०	७०.४१	२०८	२९.५८	७०३	०	
०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
जम्मा	५२३५	०	९५१०	०	१४७४३		१०३३		६९९		१७३२		

२.२.३ शैक्षिक स्थिति

२.२.३.१ विद्यालयको विवरण

तालिका नं. १३.१: विद्यालयको विवरण												
विद्यालयको नाम	स्विकृती प्राप्त साल	विद्यालयको तह	विद्यालय रहेको		सञ्चालित कक्षा	कार्यरत शिक्षक संख्या			अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या			श्रोत केन्द्र
			वडा	वस्ती		महिला	पुरुष	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	
चाडला हिमाल प्रावि १	०	आधारभूत	१	दोजाम	५	०	३	३	३६	२४	६०	सिमकोट ०
कालाशिस्ता प्रावि कुर्मलक१	०	आधारभूत	१	ग्यागू	३	०	१	१	१७	१५	३२	
पंचमुखी प्रावि	०	आधारभूत	१	ठेहे	५	१	२	३	१०१	९३	९४	
बैजिबाडा प्रावि		आधारभूत	१	बैजिबाडा	५		१	१	६	६	१२	
रामदेव मावि क	०	मावि	२	ठेहे	१०	०	०	८	१५९	१३४	२९४	
हिमगिरी आधारभुत	०	प्रावि	३	लिमाटाङ	५	१	२	३	३	१०	१३	
रलिङ मावि	०	मावि	३	बरगाउ	१०	६	८	१४	८२	९६	१७८	
महांकाल प्रावि	०	प्रावि	३	लाङ्दू	५	०	०	२	४	९	१३	
सेल्मुकाङ	०	प्रावि	३	गुम्बा टल्की	३	०	२	०	०	०	०	
सिदार्थ आधारभुत	०	आधारभूत	४	बूराउसे	८	२	५	७	५५	६६	१२१	
बाल विकास	०	आधारभूत	४	हिल्दूम	५	४	०	४	१८	२४	४२	
जनज्योती	०	प्रावि	४	स्याम्ने	५	०	२	२	६	७	१३	
भिमसेन आवि	०	आधारभूत	५	खाद्यक	६	६	३	९	८९	६५	१५४	
बाल मन्दिर मावि	०	मावि	५	काठेचूली	१०	९	६	१५	२३६	२३७	४७३	
मान सरोवर	०	मावि	६	लादेबाडा	१२	०	२४	२४	१६६	१७०	३३६	
कालाशिल्ला	०	आधारभूत	६	मथिगाउ	५	३	४	७	८८	८०	१६८	
कैलाश बोधी	०	मावि	६	सूचना टोल	८	०	०	७	०	०	२०२	
हिमाली आवासीय	०	प्रावि	६	माथिल्लो गाउ	६	०	०		०	०		
कर्णाली एकेडेमी	०	आधारभूत	६	लादेबाडा	५	०	०		०	०		

सनसाईन वोडिड	०	आधारभूत	७	ग्वालेखोर	६	०	०		४३	७५	११८	
कैलाश मावि	०	मावि	७	डाडाफया	१०	०	०	८	१०३	९४	१९७	
सकिदेउ प्रावि	०	प्रावि	७	टूलिड	५	३	०	३	१३	१९	३२	
दोभान प्रावि	०	प्रावि	७	धरापोरी	३	१	०	१	२५	१५	४०	
कर्णाली मावि	०	मावि	७	चैगानफया	१२	५	९	१४	१८९	१०९	२९८	
कान्ती आधारभुत खोल्सी	०	आधारभुत	८	खेल्सी	८	०	०	४	८४	८२	१६६	
सैपाल मावि	०	मावि	८	स्यांडा	१०	०	०	७	१२५	१२१	२४६	
वलभद्र आवि	०	आधारभुत	८	साता	५	४	१	५	५१	५७	१०९	
हिमाली बौद्धिक अपांग विद्यालय		आधारभूत	५	सिम	५	०	२	२	२४	३३	५७	
समता वोडिड स्कूल		प्रावि	६	लदेवादा	२							

तह	सराकारी विद्यालय				नीजि विद्यालय				जम्मा
	कक्षा	छात्रा	छात्रा	जम्मा	कक्षा	छात्र	छात्रा	जम्मा	
प्राथमिक	१	२५१	२३२	३८३	१	१४०	९२	२३२	८१५
	२	१७०	१५१	३२१	२	२१	१३	३४	३९७
	३	१५२	१४०	२९२	३	१८	१५	३३	३५८
	४	१७२	१४५	३१७	४	१२	१५	२७	३५६
	५	१५२	१४२	२८४	५	२२	१२	३४	३१६
	जम्मा		८९७	८१०	१७०७		२१३	१४७	४६०
निमावि	६	१५३	१४२	२९५	६	२२	३४	५६	२८६
	७	१४७	१३३	२८०	७	३०	२५	५५	३००
	८	१६५	१६०	३२५	८	२२	१९	४१	३५५
जम्म									

		४६५	४३५	९००		७४	७८	१५२	
माबि	९	१६६	१४५	३११	९	३	४	७	३१३
	१०	१२५	१५२	२७७	१०	३	२	५	१७६
कुल जम्मा		२९१	२९७	५८८		६	७	१२	४८९
११	९५	८०	१७५						
१२	९०	७५	१६५						
जम्मा	१८५	१५५	३४०						

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण

२.२.३.१ शैक्षिक संस्थाहरुको विवरण

विवरण	सरकारी	सामुदायीक	नीजि विद्यालय	कुल
प्रावि	१२	०	३	१५
निमावि	३	०	१	४
मावि	७	०	१	८
उमावि	२	०	०	२
क्याम्पस	०	१	०	१
वेदाश्रम	०	०	०	०
मदरसा	०	०	०	
अन्य	प्राविधिक शिक्षालय	१	०	
	सीप विकास तालिम केन्द्र	०	०	
	सामुदायीक बालविकास केन्द्र	२६	०	

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण

श्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय

तह	स्वीकृत दरवन्दीमा कार्यरत							परियोजना		राहत दरवन्दीमा कार्यरत			नीति श्रोतमा			पिसिएफ			तालिम प्राप्त	कुल जम्मा
	ः	पु	जम्मा	स्थायी		अस्थायी		ः	पु	म	पु	जम्मा	म	पु	जम्मा	म	पु	जम्मा		
				म	पु	म	पु													
प्रावि	२८	४१	६०	१८		०	८	०	०	१		३	०	१	१	०	०	०	०	५६
निमावि	०	२०	२०	०	१७	०	३	०	०	०		३	०	५	५	०	०	०	०	२०
मावि	१	१५	१६	१	५	०	१०	०	०	१		६	१	७	८	०	०	०	०	१८

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण

२.४ वालविकास केन्द्रको विवरण

वडा नम्बर	वालविकास केन्द्रको जम्मा संख्या	वालविकास केन्द्रको		जम्मा
		बालक	बालिका	
१	२	३६	३३	६९
२	१	१९	१९	३८
३	२	१६	१४	३०
४	१	१०	५	१५
५	४	४९	३४	८३
६	२	२२	२७	४९
७	९	५०	४७	९७
८	५	६५	७९	१६४
जम्मा	२६	२६२	२५८	५२०

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण

२.२.३.१ शैक्षिकस्तर

तालिका नं. १३.३: शैक्षिकस्तर विवरण																					
वडा नम्बर	शैक्षिकस्तर अनुसार साक्षर तथा शिक्षित जनसंख्या																				
	प्राथमिक तह			निम्न माध्यमिक			माध्यमिक			उच्च माध्यमिक			स्नातक			स्नातकोत्तर र सो माथि			जम्मा		
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
१	२२	४३	६५	४४	६८	११२	३८	४८	८६	१२	२२	३२	५	८	१३	०	४	४	०	०	०
२	५५	८२	१३७	४५	६८	११३	३४	५५	८९	११	१४	२५	६	८	१४	०	५	५	०	०	०
३	१२	३९	५१	३८	८८	१२६	२५	४६	७१	१०	१४	२४	५	११	१६	०	४	४	०	०	०
४	२१	२७	४८	४७	७६	१२३	२७	५८	८५	१२	१७	२९	७	१४	२१	२	४	६	०	०	०
५	३०	६५	९५	६७	८९	१५६	३१	६१	९२	२३	३१	५४	८	२१	२९	३	८	११	०	०	०
६	३०	४९	७९	६२	९६	१५८	२८	४४	७२	१८	३४	५२	७	१७	२४	३	९	१२	०	०	०
७	१२	२१	३३	३१	८२	११३	२१	४२	६३	१२	२२	३४	६	९	१५	०	७	७	०	०	०
८	१२	१७	२९	४२	७५	११७	२०	४५	६५	११	२३	३४	५	९	१४	०	४	४	०	०	०
	१९४	३४३	५३७	३७६	६४२	१०१८	२२४	३९९	६२३	१०९	१७७	२८४	४९	९७	१४६	८	४५	५३	०	०	०

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण

२.२.४ विद्यालय नगएका बालबालिका तथा नजानुको कारण

तालिका नं. १४: विद्यालय नगएका बालबालिका तथा नजानुका कारणहरु						
वडा नम्बर	विद्यालय नगएका बालबालिका संख्या	विद्यालय नजानुका कारणहरु				
		कमजोर आर्थिक अवस्था भएर	विद्यालय टाढा भएर	घरमा काम गर्न/नपढाएर	अन्य कारणले	कारण उल्लेख नभएको
१	८	१	०	७	प्रारम्भिक कक्षाको पढाई कमजोर	०
२	११	२	०	९	०	०
३	७	४	०	३	०	०
४	०	०	०	०	०	०
५	०	०	०	०	०	०
६	५	२	०	३	०	०
७	९	३	०	६	०	०
८	२१	४	०	१७	०	०
जम्मा	५४	१६	०	३८	०	०

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.३ स्वास्थ्य

२.३.१ महिला स्वास्थ्य सेविका

आमा समुहको बैठक बसेको सख्या	175
आमा समुहको बैठक बसेको प्रतिशत	76.8
महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाले सुत्कुरी महिला भेटेको प्रतिशत	6
महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाले गभवती महिला भेटेको प्रतिशत	28.7

२.३.२. समुदायमा आधारित बाल रोगको एकिकृत ब्यबस्थापन कार्यक्रम

% of dehydration among U5 yrs registered diarrhoeal cases (facility & outreach)	26.37
% of PSBI Cases treated with first dose of gentamycin	75
% of PSBI cases among expected live births	1.4
% of PSBI cases received complete dose of Gentamicin	25
ARI mortality rate among children under five years (per 1000)	0

Diarrhoea case fatality rate among children under five years (per 1000)	0
Diarrhoea incidence rate among children under five years	409.6
Diarrhoea mortality rate among children under five years (per 1000)	0
Incidence of ARI among children under five years (per 1000)	606.4
Incidence of Pneumonia among children under five years (per 1000) (HF & Outreach)	120.6
Incidence of pneumonia among children under five years (per 1000)	176.4
Percentage of children under five years with diarrhea suffering from Severe dehydration	1.2
Percentage of children under five years with diarrhea suffering from Some dehydration	25.1
Percentage of children under five years with diarrhea suffering from dysentery (blood in stool)	1.7
Percentage of children under five years with diarrhea treated with ORS only (facility, outreach and community)	0
Percentage of children under five years with diarrhea treated with zinc and ORS	62.1
Percentage of children under five years with diarrhoea treated with IV fluid	33.3
Percentage of children under five years with pneumonia counselled for home care management	0
Percentage of newborns who initiated breastfeeding within 1 hour of birth	4.4
एन्टीबायोटिकले निमोनियाको उपचार गरिएको प्रतिशत	96
एन्टीबायोटिकले निमोनियाको स्वास्थ्य संस्थामा उपचार गरिएको प्रतिशत	96
कडा निमोनियाको प्रतिशत	0.15
एन्टीबायोटिकले निमोनियाको उपचार गरिएको संख्या	183
Proportion of Pneumonia among U5 years New ARI registered children (HF & ORC)	24.5
झाडापखालाको Incidence	407
निमोनियाको incidence	136

खोप कार्यक्रम

Acute encephalitis syndrome (AES) rate per 1000 population in high risk districts	0
Drop out BCG vs Measles	7.9
Drop out DPT-HepB-Hib 1 vs 3	20.1
Drop out DPT-HepB-Hib1 vs measles/rubella 1 dropout rate	10.2
Drop out Measles/rubella 1 vs 2	24.1
Neonatal tetanus rate per 1000 live births	0
No. of AEFI Cases	0
Percent of adverse events following immunization (AEFI) cases reported OPV	0
Percent of adverse events following immunization (AEFI) cases reported, by antigen	0
Percent of adverse events following immunization (AEFI) cases reported, by antigen	0
Percentage of adverse events following immunization (AEFI) cases reported by BCG	0
Percentage of adverse events following immunization (AEFI) cases reported by DPT-Hep B-Hib	0
Percentage of adverse events following immunization (AEFI) cases reported by JE	0
Percentage of adverse events following immunization (AEFI) cases reported by Measles/Rubella	0

Percentage of adverse events following immunization (AEFI) cases reported by PCV	0
Percentage of adverse events following immunization (AEFI) cases reported by Polio (IPV)	
Percentage of adverse events following immunization (AEFI) cases reported by Polio (OPV)	0
Percentage of adverse events following immunization (AEFI) cases reported by TD	0
Percentage of children 12-23 months immunized with JE	128.4
12-23 months भित्र measles/rubella 2 खोप पाएका बच्चाको प्रतिशत	108.3
9-11 months भित्र measles/rubella 1 खोप पाएका बच्चाको प्रतिशत	105.1
एक बर्षभित्र BCG खोप पाएका बच्चाको प्रतिशत	114.1
एक बर्षभित्र DPT-HepB-Hib1 खोप पाएका बच्चाको प्रतिशत	117
एक बर्षभित्र DPT-HepB-Hib2 खोप पाएका बच्चाको प्रतिशत	114.4
एक बर्षभित्र DPT-HepB-Hib3 खोप पाएका बच्चाको प्रतिशत	93.5
एक बर्षभित्र PCV 1 खोप पाएका बच्चाको प्रतिशत	0
एक बर्षभित्र PCV 2 खोप पाएका बच्चाको प्रतिशत	101.1
एक बर्षभित्र PCV 3 खोप पाएका बच्चाको प्रतिशत	98.9
एक बर्षभित्र Polio 1 खोप पाएका बच्चाको प्रतिशत	79.1
एक बर्षभित्र 2 खोप पाएका बच्चाको प्रतिशत	116.2
एक बर्षभित्र polio 3 खोप पाएका बच्चाको प्रतिशत	110.1
एक बर्षभित्र DPT-Hep B-Hib3 खोप नपाएका बच्चाको प्रतिशत	87.7
TD2 पाएका गर्भवतीको प्रतिशत	6.5
TD2 & TD2+ पाएका गर्भवतीको प्रतिशत	61.4
TD2+ पाएका गर्भवती को प्रतिशत	76.8
TD2 & TD2+ पाएका गर्भवती संख्या	15.4
BCG को खेर जाने दर	219
DPT-Hep B-Hib को खेर जाने दर	77.3
JE को खेरजाने दर	48.6
दादुरा रुबेलाको खेरजाने दर	61.8
PCV को खेरजानेदर	56.2
(OPV) को खेर जानेदर	46.5
(IPV) को खेरजानेदर	47.9
TD को खेर जानेदर	
	64.2

३.२.३ . सुरिक्षत मातृत्व कार्यक्रम

पहिलो गर्भजांच गराउने संख्या
चौथे पटक गर्भजांच गराउने संख्या
घरमा सुत्केरी भएको संख्या
स्वास्थ्य संस्थामा भएको सुत्केरी संख्या

मातृ मृत्युदर प्रति लाख जीवित जन्ममा
Met need for emergency obstetric care
obstetric complications को उपचारको लागि प्रयोग गरिएको blood units संख्या
Ectopic pregnancy उपचार गरिएको महिलाको संख्या
Elampsia को उपचार गरिएको महिलाको संख्या
Pre-eclampsia को उपचार गरिएको महिलाको संख्या
Puerperal Sepsis को उपचार गरिएको महिलाको संख्या
abortion complications को उपचार गरिएको महिलाको संख्या
haemorrhage को उपचार गरिएको महिलाको संख्या
prolonged/ obstructed labor के उपचार गरिएको महिलाको संख्या
retained Placenta को उपचार गरिएको महिलाको संख्या
ruptured uterus को उपचार गरिएको महिलाको संख्या
Percentage of assisted (Vaccum or Forceps) deliveries
Skilled Birth Attendant (SBA) बाट गराएको जन्म प्रतिशत
SBA नलिएका स्वास्थ्यकर्मीबाट गराएको जन्म प्रतिशत
Percentage of clients received LARC
गर्भपतन पछि परिवार नियोजनको साधन अपनाउने ग्राहकको प्रतिशत
अप्रेसनबाट सुत्केरी गराएको प्रतिशत
स्वास्थ्य संस्थामा भएकमो सुत्केरी प्रतिशत
सामान्य सुत्केरीको प्रतिशत
भिटामिन ए पाएका postpartum महिलाको प्रतिशत
४५ दिन आईरन चक्की पाएका postpartum महिलाको संख्या
२४ घन्टाभित्र सुत्केरी जांच गराउने महिलाको प्रतिशत
induced procedure बाट स्वास्थ्य संस्थामा <20 बर्षको गर्भपतन गराउनेको प्रतिशत
induced procedure बाट स्वास्थ्य संस्थामा >20 बर्षको गर्भपतन गराउनेको प्रतिशत
induced procedure बाट स्वास्थ्य संस्थामा गर्भपतन गराउनेको प्रतिशत
स्वास्थ्य संस्थामा सर्जिकल गर्भपतन गराउनेको प्रतिशत
कम्तीमा एकपटक गर्भजांच गराउने महिलाको संख्या
प्रोटोकल अनुसार चारपटक (4th, 6th, 8th and 9th month) गर्भजांच गराउने महिलाको प्रतिशत
blood transfusion गरेर obstetric complication उपचार गरिएको महिलाको प्रतिशत
प्रोटोकल अनुसार ३ पटक(1st within 24 hours, 2nd within 72 hours and 3rd within 7 days of delivery) सुत्केरी जांच गराउने महिलाको संख्या
प्रोटोकल अनुसार चार पटक गर्भजांच (4th, 6th, 8th and 9th months)गराउने र स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी हुने महिलाको संख्या
गर्भाबस्थामा १८० चक्की आईरन पाएका महिलाको संख्या
स्वास्थ्य संस्थामा मेडिकल गर्भपतन गराउनेको प्रतिशत
जम्मा अपरेसनबाट गरिएको सुत्केरी संख्या
जम्मा CAC सेवा
जम्मा सुत्केरी
जम्मा मातृमृत्यु

जम्मा शिशु मृत्यु
जम्मा सुकेरी संख्या
जम्मा PAC सेवा
जम्मा vacuum/forcepsसुकेरी संख्या

३.२.४. पोषण कार्यक्रम

सुचक	तथ्यांक
% of cases admitted at OTPs with MAM who recovered	0
% of children 0-11 months registered for Growth Monitoring (New) who were Underweight	18.4
% of children 12-23 months registered for Growth Monitoring who were Underweight	10.7
% of children aged 0-23 months registered for Growth Monitoring (New) who were Underweight	14.3
Average number of visits among children aged 0-11 months registered for growth monitoring ^a	1.6
Average number of visits among children aged 0-23 months registered for growth monitoring ^a	1.6
Average number of visits among children aged 12-23 months registered for growth monitoring ^a	1.7
No. of children aged 6-8 months registered for growth monitoring who received solid, semi-solid or soft foods	0
ओ टी सि मा भर्ना भएका केसको संख्या	८६१
ओ टी सी मा भर्ना हुनेमध्ये मध्यम शिघ्र कुपोषणको प्रतिशत	१३
६ महिनासम्म पुर्ण स्तनपान गराउनेको प्रतिशत	0
० देखि ११ महिनामा बृदि अनुगमन गराउनेको प्रतिशत	110.1
० देखि २३ महिनामा बृदि अनुगमन गराउनेको प्रतिशत	133.7
१२ देखि २३ महिनामा बृदि अनुगमन गराउनेको प्रतिशत	165.7
Percentage of children aged 6-8 months registered for growth monitoring who received solid, semi-solid or soft foods	0
बच्चा जन्मेको १ घन्टाभित्र स्तनपान गराउनेको प्रतिशत	4.4
स्वास्थ्य संस्थामा जन्मेका मध्ये कम तौल भएका बच्चाको प्रतिशत(<2.5kg)	7.5

३.२.५.

बहिरंग कार्यक्रम

ओ पि डीमा आउने बिरामीको प्रतिशत	103.3
ओ पि डि मा आउने बिरामीमध्ये महिला संख्या	7501
ओ पि डि मा आउने बिरामीमध्ये पुरुष संख्या	6872
जम्मा नयां बिरामी संख्या	14373

३.२.६

परिवार नियोजन साधनको प्रयोग सम्बन्ध तथ्यांक

कण्डम प्रयोगकर्ता(qty/150)	डिपो प्रयोगकर्ता जम्मा	परिवार नियोजन साधन नयां प्रयोगकर्ता (% of MWRA)	आई यु सि डि नयां प्रयोगकर्ता	ईम्प्लान्ट नयां प्रयोगकर्ता	पिल्स नयां प्रयोग कर्ता
84.2	584	41.6	0	349	177

२.४ खानेपानी तथा सरसफाई

२.४.१ खानेपानीको श्रोत

तालिका नं. ३१: श्रोत अनुसार खानेपानीको उपयोग गर्ने परिवार											
वडा नम्बर	खानेपानी उपयोगको आधारमा परिवार										जम्मा
	पाइप (धारा)		ढुङ्गे धारा		कुवा		खोला		उल्लेख नभएको		
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	
१	१८९	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	१०१	०	२५०	०	०	०	०	०	०	०	३५१
३	३०३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	१९६	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०
५	३१२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६	१००	०	८२	०	०	०	०	०	०	०	०
७	४५०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
८	४६०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	२१११	०	३३४	०	०	०	०	०	०	०	०

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण

२.४.२ पानी ल्याउन लाग्ने समय

तालिका नं. ३२: पानी ल्याउन लाग्ने समय विवरण											
वडा नम्बर	पानी ल्याउन लाग्ने समय अनुसार परिवार संख्या										जम्मा
	१५ मिनेट भन्दा कम		१६ देखि ३० मिनेट सम्म		३१ देखि ६० मिनेट सम्म		६० मिनेट भन्दा बढी		उल्लेख नभएका		
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	
१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

	१८९										
२	२०	०	३३१	०	०	०	०	०	०	०	०
३	३०३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	१९८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	३०५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६	१८२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७	४५०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
८	४६०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा		०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.४.३ चर्पीको उपलब्धता

तालिका नं. ३३: चर्पीको उपलब्धता										
वडा नम्बर	प्रयोग गर्ने चर्पीको किसिम अनुसार परिवार									
	साधरण/खाल्डे		प्यानसेट भएको		पक्की सेप्टिक ट्याङ्क भएको		उल्लेख नभएको		चर्पी भएका जम्मा परिवार	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१	१८९	०	०	०	०	०	०	०	१८९	०
२	०	०	०	०	०	०	०	०	३५१	०
३	०	०	०	०	०	०	०	०	३०३	०
४	०	०	१७७	०	०	०	२०	०	१९८	०
५	०	०	०	०	०	०	१२	०	२९३	०
६	०	०	०	०	०	०	०	०	१८२	०
७	४२०	०	४२०	०	०	०	३०	०	४२०	०
८	०	०	०	०	०	०	२०	०	४४०	०
	०	०	०	०	०	०	०	०		०

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.५ आर्थिक स्थिति

२.५.१ परिवारको मुख्य पेशा

तालिका नं. ३४: परिवारको मुख्य पेशा											
वडा नम्बर	विभिन्न पेशामा सम्लग्न परिवार										
	जम्मा घर	खेतिपाती		पशुपालन		व्यापार		जागिर		अन्य	
		संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१	१८९	१८९	०	१८९	०	५०	०	४७	०	०	०
२	३५१	३५१	०	३५१	०	७०	०	७८	०	०	०
३	३०३	३०३	०	०	०	२०	०	५६	०	०	०
४	१९८	१९८	०	१९८	०	४०	०	२८	०	०	०
५	३१२	३१२	०	०	०	५८	०	१०५	०	०	०
६	१८२	१८२	०	२	०	३९	०	४०	०	०	०
७	४५०	४५०	०	०	०	५१	०	६१	०	०	०
८	४६०	४६०	०	४६०	०	६	०	३०	०	०	०
जम्मा	२४४५	२४४५	०	०	०	३४९	०	५१७	०	०	०

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण

२.५.२ जागिरमा सम्लग्न परिवार संख्या

तालिका नं. ३५: जागिरको प्रकार अनुसार विभिन्न जागिरमा संलग्न परिवारका सदस्य						
वडा नम्बर	विभिन्न किसिमको जागिरमा सम्लग्न तथा आश्रित परिवार संख्या					
	सरकारी	गैसस	वित्तीय संस्था	नीजि	अन्य	जम्मा
१	१५	३२	०	०	०	४७
२	५६	२०	२	०	०	०
३	४५	३२	०	०	०	०
४	२२	६	६	०	०	०
५	९८	७	०	०	०	२८
६	३१	९	०	०	०	०
७	५६	५	०	०	०	०

८	२९	१	०	०	०	३०
जम्मा	५०१	२४४	०	०	०	०

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.५.३ व्यापारमा सम्लग्न/आश्रित परिवार संख्या

तालिका नं. ३६: व्यापारको प्रकार							
वडा नम्बर	विभिन्न व्यापारमा सम्लग्न परिवार संख्या						
	किराना	होटेल	पशुपालन तथा ऊन	जडिबुटी	कपडा	अन्य	जम्मा
१	५	३	२७	९	०	०	४३
२	७	५	०	८	०	०	२०
३	४	१३	२७	३	०	०	४७
४	९	१०	०	०	०	०	१९
५	२३	४३	०	३	०	०	६९
६	४	२	२	०	०	०	८
७	४	८	१३	५	०	०	३०
८	११	४	३७	५	०	०	५७
जम्मा	६७	८८	१०६	३३			२९४

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.५.४ जडिबुटी व्यवसायमा सम्लग्नता

तालिका नं. ३७: जडिबुटीमा संकलनमा संलग्न परिवार										
वडा नम्बर	पुरुष सदस्य मात्रै		महिला सदस्य मात्रै		सवै सदस्य		उल्लेख नभएको		जम्मा	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१	१००	०	५०	०	१५०	०	०	०	१५०	०
२	५२३	०	५६	०	५७९	०	०	०	५७९	०
३	७१	०	१२	०	७३	०	०	०	७३	०
४	५३४	०	४६७	०	११०१	०	०	०	०	०
५	३०	०	०	०	३०	०	०	०	०	०
६	१८	०	०	०	१८	०	०	०	०	०
७	१२९	०	०	०	१२९	०	०	०	०	०
८	२६०	०	०	०	२६०	०	०	०	०	०
जम्मा	७७९		६८५	०	७७९	०	०	०	६०२	०

नोट : मौसामी रुपमा संकलन गरिने) श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.५.५ परिवारको खाद्य सुरक्षाको स्थिति

तालिका नं. ३८: परिवारको खाद्य सुरक्षाको स्थिति											
वडा नम्बर	जम्मा परिवार संख्या	आफ्नो उत्पादन तथा आम्दानी खान पुग्ने समय अनुसार परिवार संख्या									
		३ महिना सम्म		३-६ महिना सम्म		६-९ महिना सम्म		वर्षभरी		उल्लेख नभएको	
		संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१	१८९	१२०	०	४५	०	२४	०	०	०	०	०
२	३५१	१५१	०	६४	०	७५	०	६१	०	०	०
३	३०३	३७	०	११५	०	१३७	०	१४	०	०	०
४	१९८	६५	०	५३	०	५५	०	२५	०	०	०
५	३१२	६७	०	७६	०	८१	०	२६	०	०	०
६	१८२	५६	०	२१	०	२४	०	२३	०	०	०
७	४५०	७६	०	२२	०	३२	०	२२	०	०	०
८	४६०	७८	०	२७३	०	७४	०	३५	०	०	०
जम्मा	२४३२	३६९	०	२८४	०	३६४	०	१६७			

२.५.६ भूमि श्रोत

२.५.६.१ भू-स्वामित्वको अवस्था

तालिका नं. ३९: भू-स्वामित्वको विवरण															
वडा नम्बर	जग्गाको क्षेत्रफल (रोपनीमा)														
	आफ्नो जग्गा आफैले कमाएको					अधियामा कमाएको					अधिया कमाउन दिएको				
	जम्मा	सिंचाई भएको	आकासे पानी	पाखो	सिंचाइको संभावना भएको	जम्मा	सिंचाई भएको	आकासे पानी	पाखो	सिंचाइको संभावना भएको	जम्मा	सिंचाई भएको	आकासे पानी	पाखो	सिंचाइको संभावना भएको
१	१८९	३४	१३१	३	१८९	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१८९
२	३५१	५६		५	३२२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३५१
३	३०३	७६	०	१७	३०३	३५	०	०	०	०	०	०	०	०	३०३
४	१९८	२१	०	२४	१९८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१९८
५	३१२	०		३५	३०५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३०५
६	१८२	४८	०	०	१८२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१८२

७	४५०	९२	३५८	०	४५०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४५०
८	४६०	८१	०	०	४६७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४६०

२.५.६ कृषि उत्पादन

२.५.७.१ तेलहन वालीको खेती तथा उत्पादन विवरण

तालिका नं. ४१: तेलहन वालीको खेती तथा उत्पादन विवरण																		
वडा नम्बर	तोरी			सुर्यमुखी			चुली			ओखर			खामु			ढटेलो		
	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्रि परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्रि परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्रि परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्रि परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्रि परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्रि परिमाण (के.जि.)
१	०	०	०	०	०	०	१२,५८९	०	०	९,२४६	०	०	९२४५	०	०	८४५०		
२	०	०	०	०	०	०	१५,७६८	०	०	१२,३१३	०	०	७५३२	०	०	७६३०		
३	०	०	०	०	०	०	१८,९५६	०	०	११,४२३	०	०	८६४५	०	०	८३९०		
४	०	०	०	०	०	०	१७,१३४	०	०	१६,१४६	०	०	५२४५	०	०	९६७०		
५	०	०	०	०	३	१६०	२१,२४५	०	०	१५,१५७	०	०	९१३४	०	०	५४२०		
६	०	०	०	०	०	०	१३,४६३	०	०	१३,४२३	०	०	६१३४	०	०	६२८०		
७	०	०	०	०	०	०	१८,२४६	०	०	१५,०२३	०	०	९२१४	०	०	९६४०		
८	०	०	०	०	०	०	१५,३१२	०	०	१२,३४४	०	०	७३१२	०	०	८३२०		
							१३२,७१३	०	०	१०५,०७५	०	०	६२४६१	०	०	६३८०		

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण

२.५.७.२ तरकारी बालिको खेती, उत्पादन तथा विक्रि स्थिति

तालिका नं. ४२: तरकारी बालिको खेती, उत्पादन तथा विक्रि																		
वडा नम्बर	साग, काउली, मुला			खुर्सानी			चोती कोइरा			गोलभेडा			फर्सी			आलु		
	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्रि परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्रि परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्रि परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्रि परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्रि परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्रि परिमाण (के.जि.)
१	१५८६०	०		१२८००	०	०	४५८००	०	७००००	७७०	०	०	५०३००		०	८०५००	०	०
२	१८७९०	०	०	१४७००	०	०	७७६७०	०	६००००	८९०	०	०	४५८००		०	९०४०	०	०

															०		
३	१२४००	०	०	८००	०	०	८०८००	०	५०५००	१२७०	०	०	८०४००	०	८७५८०	०	०
४	२०७००	०	०	०	०	०	५५६००	०	८०९००	१६९०	०	०	८८९००	०	९९१००	०	०
५	३०६००	०	०	६००	०	०	६६२७०	०	४०७००	२८८०	०	०	६०४००	०	८१२००	०	०
६	२५४००	०	०	०	०	०	८१२६५०	०	३०३००	१६७०	०	०	५०९००	०	७०४०	०	०
७	१२३००	०	०	५००	०	०	७८१००	०	५०८००	६३०	०	०	५५७००	०	८५६०	०	०
८	१४२००	०	०	९८०	०	०	६५६००	०	४८१३०	५८०	०	०	७०८००	०	८१२००	०	०
	१५०२५०	०	०	३०३८०	०	०	१२८२४९०	०	४३१३३०	१०३८०	०	०	५०३२००	०	८०५००	५९५४८०	०

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.५.७.३ अन्न वालीको खेती, उत्पादन तथा विक्री

तालिका नं. ४३: अन्न वालीको खेती, उत्पादन तथा विक्री विवरण																		
वडा नम्बर	चिनो			कोदो			मकै			फापर			गहुँ			एवा		
	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्री परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्री परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्री परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्री परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्री परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्री परिमाण (के.जि.)
१	७८०९८०	३५४००		३०९०४६	४४३२		१२५९	३०		६०४३२	२५४००		६५२४५	१४६५		६६३४६५	२४६५	
२	९७०८६०	३३८००		८७०७६४	६७६५		२३४५	४०		८०७६५	२३८००		९०३८९	२४५३		६७४५३	४४५३	
३	६४३२५०	२६२००		५८०६४३	७५६४		१६८	३३		९७५६४	४६२००		९८४५	४२४३		७८२४३	२२४३	
४	६६०५४३	१२४००		६५१३२७	५८६५		१६४	११		७९८६५	१२४००		४५५३२	२४५३		८९४५३	५४५३	
५	७८०६४३	३०७००		६९०९७६	३४५६		१७९	११		८८४५६	३०७००		६७६५०	१५६२		७६५६२	२५६२	
६	६७०८९५	३४१२०		७८०४५२	६५४३		१५८	२२		६८५४३	१४१२०		८७३४२	३		८७५४३	१५४३	
७	५३०७८६	२१३४०		८२०२६८	८३२१		४३०	६८		६९३२१	३१३४०		६८१४२	२६५४		९८६५४	४६५४	

८	६८०८२३	२२४८	०	६९०५४१	९९६५	६२१	६६	८५९६५	२२४८०	७७९२१	५४२१	६९४२१	२४२१
---	--------	------	---	--------	------	-----	----	-------	-------	-------	------	-------	------

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.५.७.४ दलहन वालीको खेती, उत्पादन तथा विक्री

तालिका नं. ४४: दलहन वालीको खेती, उत्पादन तथा विक्री विवरण												
वडा नम्बर	सिमि			मास			बोडी			भटमास		
	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्रि परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्रि परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्रि परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	क्षेत्रफल (रोपनी)	विक्रि परिमाण (के.जि.)
१	४४४७	८५०	०	१२६०	०	०	०	०	०	१४००	०	०
२	७८३५	९८०	०	१६७०	०	०	०	०	०	१६९०	०	०
३	७९६४	१२३०	०	८००	०	०	०	०	०	११२०	०	०
४	८३५०	४३०	०	१६९०	०	०	०	०	०	१४८०	०	०
५	९५७६	७८०	०	१६००	०	०	०	०	०	१२३०	०	०
६	६७७४	५७८	०	१२४०	०	०	०	०	०	१४२०	०	०
७	६८९८	४३०	०	१४८०	०	०	०	०	०	११२५	०	०
८	५९३६	६९०	०		०	०	०	०	०	१३७०	०	०
	५७७८०	५९६८	०	९७४०	०	०	०	०	०	१०८३५		

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.५.७.५ फलफूल खेती, उत्पादन तथा विक्रीको स्थिति

तालिका नं. ४५: फलफूल खेती, उत्पादन तथा विक्री विवरण																		
वडा नम्बर	स्याउ			ओखर			चुली			आरु			कागती र सुन्तला			केरा		
	उत्पादन (के.जी.)	विरुवा संख्या	विक्रि परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	विरुवा संख्या	विक्रि परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	विरुवा संख्या	विक्रि परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	विरुवा संख्या	विक्रि परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	विरुवा संख्या	विक्रि परिमाण (के.जि.)	उत्पादन (के.जी.)	विरुवा संख्या	विक्रि परिमाण (के.जि.)
१	२५३३०	२५०	०	५६७५	७०		१२२४५	१२०	०	६८०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	३४५६	२७६८	०	२८९८	१२०		३३३८९	२२१	०	८६०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	१२७९०	१७५	०	३३२४	९०		२४४५	४	६७	५६०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	२५४३०	११२७	०	१९७६	८१		४५५३२	८९	०	१२५०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	२७३४१	१९७०	०	१८४५	५५		१२६५०	८२	०	१३८०	०	०	०	०	०	०	०	०
६	१३०६२	१२३१	०	२७६१	७६		१४३४२	९३	०	६८०	०	०	०	०	०	०	०	०
७	३१८७४	२९०	०	२५३४	४५		२११४२	२३१	०	८२५	०	०	०	०	०	०	०	०

८	२१६२०	१३०	०	१८९०	८४		१४१२१	२२२	०	११५०	०	०	०	०	०	०	०
	१६०९०																
	३	९५२०	०	२२९०३	६२१		१७७८७५	११२५	०	७३८५							

२.५.७.६ माहुरीपालन, मह उत्पादन तथा विक्री विवरण

तालिका नं. ४६: माहुरीपालन, मह उत्पादन तथा विक्री विवरण				
वडा नम्बर	मौरीपालन, उत्पादन र विक्री विवरण			
	जम्मा मौरी घर संख्या	मह उत्पादन (के.जि.)	घरयासी प्रयोग परिमाण (के.जि.)	विक्री परिमाण (के.जि.)
१	१२५	१२५०	२२०	१०५०
२	३४	५१०	१००	४१०
३	३२४	४८६०	५००	४३६०
४	२७०	४०५०	४००	३६५०
५	७७	७७०	१२	७५८
६	८०	१२००	४००	८००
७	४५	१६०	२०	१७५०
८	१५०	२२५०	५४०	१७५०
जम्मा				

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण

२.५.८ पशुपंक्षीपालन तथा उत्पादन

२.५.८.१ मुख्य पशुपंक्षीपालन तथा उत्पादन

तालिका नं. ४७: मुख्य पशुपंक्षीपालन तथा उत्पादन विवरण															
वडा नम्बर	पशुपंक्षी पालन (संख्या) तथा उत्पादन (रुपैयामा)														
	चौरी			गाई/गोरु			बाखा/बाखी			भेंडा/भेंडी			सुगुर/बंगुर		
	संख्या		रुपैया	संख्या		रुपैया	संख्या		रुपैया	संख्या		रुपैया	संख्या		रुपैया
	उन्नत	स्थानीय	उत्पादन	उन्नत	स्थानीय	उत्पादन	उन्नत	स्थानीय	उत्पादन	उन्नत	स्थानीय	उत्पादन	उन्नत	स्थानीय	उत्पादन
१	०		०	०	६३४	३४०४३२३		७१२	१६२२०३१४		५२०	९६०००००	०	०	०
२	०		०	०	२४३	४६०२४१२		३२२	१,२८००००		३२१	३५९०५००	०	०	०
३	०	३००	२४००००००	०	७५४	६६१३४२१		०	०		०		०	०	०
४	०	१५०	१२००००००	०	८५६	५५८५००	१५०			२५			०	०	०
५	०	२४	१९२००००१	०	३३२२	७८५२१२३		०	०		०		०	०	०
६	०	०	०	०	४३१	६७१३५४२		६०	९९५०४३२		४५	६९०००००	४१	०	०
७	०	०	०	०	१७३४	८७२४३२१		४५६	८२२९३१३		२३१	५२०००००	०	०	०

८	०	०	०	०	५२१०	१२२३२१२	१२६०	९१२३१३४	१२४५	४९८००००	०	०	०
					53191	44718354	16620	56323193	10033	30270500			

२.५.८.२ अन्य पशुपंक्षीपालन तथा उत्पादन

तालिका नं. ४८: अन्य पशुपंक्षीपालन तथा उत्पादन																		
वडा नम्बर	पशुपंक्षीपालन (संख्या) तथा उत्पादन (रुपैयामा)																	
	संख्या			रुपैया			संख्या			रुपैया			संख्या			रुपैया		
	उन्नत	स्थानीय	उत्पादन	उन्नत	स्थानीय	उत्पादन	उन्नत	स्थानीय	उत्पादन	उन्नत	स्थानीय	उत्पादन	उन्नत	स्थानीय	उत्पादन	उन्नत	स्थानीय	उत्पादन
१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.५.९ जडिबुटी

२.५.९.१ जडिबुटी संकलन

तालिका नं. ४९: जडिबुटी संकलनमा संलग्न परिवार								
वडा नम्बर	विभिन्न जडिबुटी संकलनमा सम्लग्न परिवार संख्या							
	गुच्छी च्याउ	सेताक चिनी	जटामसी	पोड्या	अत्तिश	कटुकी	सिलाजित	अन्य
१	५	२५	१३	१५	०	६	०	०
२	५	१२५४	०	१२४१	०	०	०	०
३	०	१५०	०	१२	०	०	०	०
४	१०१	१९८	०	३	०	०	०	०
५	०	०	०	०	०	०	०	०
६	०	०	०	०	०	०	०	०
७	२००	३२१	०	५५	०	४४	०	०
८	१००	४६०	६७	३१	६१	३५	०	०
	२३६	०	६९१	०	०	६९१		

२.५.९.२ जडिबुटी खेती

तालिका नं. ५०: जडिबुटी खेती विवरण						
वडा नम्बर	नीजि जग्गामा जडिबुटी					
	खेती गर्ने परिवार संख्या	खेती गरिएको क्षेत्रफल (रोपनीमा)				खेतीबाट आन्दानी (रु.)
		अत्तिश	भुत्ले	पाँचऔले	अन्य	
१	०	०	०	०	०	०
२	०	०	०	०	०	०
३	०	०	०	०	०	०
४	२	०	०	०	०	०
५	०	०	०	०	०	०
६	०	०	०	०	०	०
७	०	०	०	०	०	०
८	०	०	०	०	०	०
जम्मा						

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.५.१० मानवीय श्रोत विकास

२.५.१०.१ सीपमूलक तालिम प्राप्त मानव संसाधन

तालिका नं. ५१: सीपमूलक तालिम प्राप्त मानव संसाधन विवरण																	
वडा नम्बर	सीपमूलक तालिम प्राप्त मानव संसाधन विवरण																
	कृषि		वन		फलफूल		पशुपालन		मेकानिक्स		विद्युत/कम्प्युटर		सिलाई र बुनाई		जम्मा		
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१२	२१	७		२		१२	६	१२		११	८	१३	८			
२	४४	१२	१३		५		८	८	२२		१६	१०	३४	२१			
३	६२	२४	६		८		१३	२	२५		१४	६	२३	३१			
४	७८	३२	७		१२		९	१०	३३		८	२१	३१	२४			
५	२५	१२	९		९		७	११	२१		७	२०	४२	४२			
६	८९	४५	११		४		४	९	२४		१२	१९	३५	३४			
७	७६	२१	५		६		१२	४	१६		११	९	३२	१२			

८	३०	३४	८		९		३	६	२३		१३	११	४१	२१		
	४१६	२०१	६६		५५		६८	५६	१७६		९२	१०४	२५१	१९३		

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.५.१०.२ व्यवस्थापकीय तथा क्षमता विकास तालिम प्राप्त मानव संसाधन

तालिका नं. ५२: व्यवस्थापकीय तथा क्षमता विकास तालिम प्राप्त मानव संसाधन विवरण															
वडा नम्बर	व्यवस्थापकीय तथा क्षमता विकास तालिम														
	स्वास्थ्य		शिक्षा		सचेतना		संस्थागत तथा नेतृत्व विकास		लैङ्गिक समविकास		अन्य		जम्मा		
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१३		७	०	०	०	०	०	६	६	०	०	०	०	०
२	१५		१२	०	०	०	०	०	१२	८	०	०	०	०	०
३	११		१५	०	०	०	०	०	११	९	०	०	०	०	०
४	८		११	०	०	०	०	०	१३	१२	०	०	०	०	०
५	७		२१	०	०	०	०	०	९	१४	०	०	०	०	०
६	५		१३	०	०	०	०	०	७	१६	०	०	०	०	०
७	११		२३	०	०	०	०	०	२१	११	०	०	०	०	०
८	१२		१४	०	०	०	०	०	१२	१२	०	०	०	०	०
	८२		११६	०	०	०	०	०	९३	८८					

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.५.११ परिवारको वार्षिक आन्दानी

वडा नम्बर	कृषि	पशुपालन	घरेलु उद्योग	व्यापार	नोकरी/तलब	पेन्सन	ज्याला	जडिबुटी व्यापार	वैदेशिक रोजगारी	अन्य	जम्मा
१	७११२६५१२	६७२८००		६५०४३०००	२००९३७४	३४५२००	३०९०४५००	६४०००००	०	०	०
२	८०४२३१२३१	८२६३५४		४८०१२०००	३९०८२७७	४२३०००	९८१२३५००	८६०००००	०	०	०
३	४१४२१२३४	२०९३७४		३२५३४००००	३८०२३४१	५३२१४०	६०६०८०००	४३०२५००	०	०	०
४	७२२८९६००		३१२४००	८१२४००००	५१२४०००	८१२४००	९१२४००	६१२४००	०	०	०
५	९८२१३४५६	१२३४१	५३४२००	१०२४५२००	३४११०२३	३१२४००	४३२१७००	२०३००००	०	०	०
६	७२२८९६५४	२४५२३	३१२५००	१०९७९०००	०	१३६७३२०	४२१३८९	२३५५०७००	१२०४०००	०	०

७	९३३८७६९४	३११२३		४९१५०००० ०	२४५०६८०	२१३८००	६७३००००	८३४५०००	०	०	०
८	६७५९८२५१	१६७३२		२४५८००००	३१२८०००	३१२५६६	८७१५००००	७२२६०००	०	०	०

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण

२.५.१२ परिवारको वार्षिक खर्च

तालिका नं. ५४: खर्चको विवरण												
वडा नम्बर	खर्चको शिर्षक अनुसार वार्षिक खर्च रकम (रु./वर्ष)											
	खाद्यान्न	लत्ता कपडा	शिक्षा	स्वास्थ्य	कृषि सामग्री	पशुपंक्ति खरिद	सम्पत्ती जोड्न	धुम्रपान र मध्यपान	सामाजिक चाड पर्व	कृष्ण तिर्न	जम्मा	औषत खर्च (रु./वर्ष)
१	६२८३००००	८०५००००	७६४५८९०	१६०००००	०	०	०	०	१५०००००	०	०	०
२	७८९५०८००	९२०९०००	६५०००००	२२५८०००	०	०	०	०	२२०००००	०	०	०
३	२५११०९००	८२८०७००	५१२८०००	४२०७०००	०	०	०	०	१२०८०००	०	०	०
४	३८९३५६००	३१२५०००	३५८९०००	१८०५०००	०	०	०	०	१९०७०००	०	०	०
५	८८६७०५००	५५१२३००	६१२३०००	१४५६०००	०	०	०	०	२४०००००	०	०	०
६	७१२८६७००	६४१२९००	४६१२०००	२५०००००	०	०	०	०	१३०००००	०	०	०
७	६५८९००००	८६४५८००	६००००००	३२०९०००	०	०	०	०	४९०००००	०	०	०
८	८८००१२००	७५८३२००	४८०००००	४१२००००	०	०	०	०	१२०००००	०	०	०
जम्मा												

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण

२.५.१३ ऋण संबन्धि विवरण

तालिका नं. ५५: ऋण उपलब्ध श्रोत अनुसार ऋण लिने परिवार तथा ऋण लिएको रकम										
वडा नम्बर	ऋण लिएका जम्मा परिवार संख्या	ऋण उपलब्ध श्रोत अनुसार ऋण लिने परिवार तथा ऋण लिएको रकम								
		बैंक		सहकारी		साहु		अन्य		
		लिने संख्या	ऋण रकम (रु)	लिने संख्या	ऋण रकम (रु)	लिने संख्या	ऋण रकम (रु)	लिने संख्या	ऋण रकम (रु)	
१	३४	१२	७२०००००	७	२७०००००	६	४५०००००	०	०	
२	३०	१४	४८०००००	११	६५०००००	१०	३२०९०००	०	०	
३	२४	११	६९०००००	१३	५१२८०००	१४	२८०७०००	०	०	
४	१२	८	७३०००००	१६	३५८९०००	११	१२५००००	०	०	
५	२५	१३	८२०००००	११	६१२३०००	१२	५१२३०००	०	०	
६	३४	२२	७४०००००	१२	४६१२०००	१०	४१२९०००	०	०	
७	१९	१०	४२५००००	८	६००००००	८	६४५८०००	०	०	
८	२८	११	५३०००००	१४	४८०००००	९	५८३२०००	०	०	
	२०६	१०१		९२		८०				

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.५.१४ ऋणको उद्देश्य

तालिका नं. ५६: ऋण लिनुको उद्देश्य विवरण																	
वडा नम्बर	ऋणको प्रयोजन अनुसार ऋण लिने परिवार संख्या																
	खाना र घरखर्च		औषधि/उपचार		शिक्षा		व्यापार		ऋण तिर्न		कृषि		पशुपालन		अन्य		जम्मा
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	
१	१३		६		७		११		२	०	०	०	०	०	०	०	३९
२	१२		८		८		१४		०	०	०	०	०	०	०	०	४२
३	१४		४		२		१५		०	०	०	०	०	०	०	०	३५
४	८		९		५		१२		०	०	०	०	०	०	०	०	३४
५	१०		६		९		१३		०	०	०	०	०	०	०	०	३८
६	११		७		५		७		४	०	०	०	०	०	०	०	३४
७	१३		८		४		१२		०	०	०	०	०	०	०	०	३७
८	१२		३		७		११		६	०	०	०	०	०	०	०	३९
	९३		५१		४७		९५		१२	०	०	०	०	०	०	०	२९८

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.६ भौतिक पूर्वाधारको अवस्था

२.६.१ घरको संरचना

तालिका नं. ५७: बसोबास गर्ने घरको संरचना विवरण							
वडा नम्बर	घरको संरचनाको प्रकार अनुसार परिवार						
	माटो		जस्तापाता		उल्लेख नभएको		जम्मा
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	
१	१६३	०	२६	०	०	०	१८९
२	३४६	०	५	०	०	०	३५१
३	२९१	०	१२	०	०	०	३०३
४	१८८	०	१०		०	०	१९८
५	३०५	०	०	०	०	०	३०५
६	१२५	०	५७	०	०	०	१८२
७	४१५	०	३५	०	०	०	४५०
८	४५२	०	८	०	०	०	४६०
	२२९२		१५३				२४४५

२.६.२ घरको छानाको बनौट

तालिका नं. ५८: घरको छानाको बनौट विवरण											
वडा नम्बर	घरको छानाको बनौट अनुसार परिवार संख्या										
	जस्ता पाताको छानो (सुधारिएको)		खर/फुसको छानो		माटोको छानो (परम्परागत घर)		टायल वा स्लेटको छानो		उल्लेख नभएको		जम्मा परिवार संख्या
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	
१	२६	०	०	०	१६३	०	०	०	०	०	१८९
२	६	०	०	०	३४५	०	०	०	०	०	३५१
३	१२	०	०	०	२९१	०	०	०	०	०	३०३
४	१०	०	०	०	१८८	०	०	०	०	०	१९८
५	८७	०	०	०	२१८	०	०	०	०	०	३१२
६	५७	०	०	०	१२५	०	०	०	०	०	१८२
७	३५	०	०	०	४१५	०	०	०	०	०	४५०
८	८	०	०	०	४५२	०	०	०	०	०	४६०

२.६.३ घरमा प्रयोग गरिने चुल्हो

तालिका नं. ५९: घरमा प्रयोग गरिने चुल्होको विवरण															
वडा नम्बर	विभिन्न किसिमका चुल्हो प्रयोग गर्ने परिवार														
	अगेनो वा माटोको चुल्हो		धुँवा रहित मेटलको चुल्हो		धुँवा रहित माटोको चुल्हो		मट्टितेलको स्टोभ		ग्याँस चुल्हो		विद्युत चुल्हो (हिटर)		उल्लेख नभएको		जम्मा
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	
१	१२	०	१७७	१००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१८९
२	१२	०	३३९	१००	०	०	०	०	०	०	६	०	०	०	३५१
३	१	०	३०२	१००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३०३
४	०	०	१९८	१००	०	०	०	०	०	०	१५०	०	०	०	१९८
५	०	०	३१२	१००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३१२
६	१५	०	१६७	१००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१८२
७	०	०	४५०	१००	४५०	०	०	०	०	०	७	०	०	०	४५०
८	१०	०	४६०	१००	४५०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४६०
			२४४५												

२.६.४ वत्ति तथा उज्यालोको लागि प्रयोग गरिने इन्धनको श्रोत

तालिका नं. ६०: वत्ती बाल्न तथा उज्यालोको लागि प्रयोग गरिने इन्धनका श्रोतहरूको विवरण													
वडा नम्बर	वत्ती बाल्न तथा उज्यालोको लागि विभिन्न श्रोत प्रयोग गर्ने परिवार												जम्मा
	सौर्य टुकी		लाल्टिन		सोलार वत्ती		लघु जल विद्युत		भरो		उल्लेख नभएको		
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	
१	४०	०	०	०	१३	०	१८९	०	०	०	०	०	१८९
२	०	०	०	०	५	०	३४६	०	०	०	०	०	०
३	०	०	०	०	१३	०	३०३	०	०	०	०	०	३०३
४	०	०	०	०	७	०	१९८	०	०	०	०	०	०
५	५	०	०	०	२०	०	३१२	०	०	०	०	०	३१२
६	०	०	०	०	५२	०	१८२	०	०	०	०	०	१८२
७	१२	०	०	०	१५०	०	४५०	०	०	०	०	०	४५०
८	०	०	०	०	५३	०	४६०	०	०	०	०	०	४६०
	५७				३१३		२४४५						२४४५

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.६.५ सञ्चारका साधन तथा सुविधाको उपलब्धता

तालिका नं. ६१: उपलब्ध विभिन्न सञ्चारका साधनको सुविधाको विवरण												
वडा नम्बर	सञ्चारका सुविधाहरू भएका परिवार संख्या								कुनै एक सुविधा भएका परिवार संख्या		कुनै पनि सुविधा नभएका	
	रेडियो (मोबाईलबाट)		टेलिभिजन		टेलीफोन		अन्य		संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत				
१	१८९	०	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	३०२	०	१०	०	०	०	०	०	३०२	०	४९	०
३	३०३	०	५७	०	०	०	०	०	३०३	०	०	०
४	१९८	०	१८०	०	०	०	०	०	१९८	०	०	०
५	३१२	०	७५	०	८	०	०	०	०	०	०	०
६	१८२	०	१४२	०	४	०	०	०	०	०	१०	०
७	४५०	०	५३	०	४	०	०	०	४५०	०	०	०
८	३६०	०	५	०	०	०	०	०	०	०	९५	०
	१९९३		५२८		१६				१२५४		१५४	

२.६.६ भौतिक संरचनाको अवस्था

तालिका नं. ६२: गाउँपालिकामा उपलब्ध भौतिक संरचनाको अवस्था							
विवरण	इकाई	परिमाण	लाभन्वित		अवस्था (राम्रो, जिर्ण)	आवश्यक परिमाण	कैफियत
			घरधुरी	जनसंख्या			
काठे पुल	संख्या	१८	०	०	०	०	० ढको मात्र भरेको
भोलुगे पुल	संख्या	५	०	०	०	०	०
घोडेटो बाटो	कि.मि.	१४२०	०	०	०	०	०
पानी घट्ट	संख्या	३८	०	०	०	०	किलो मिटर
आधुनिक घट्ट	संख्या	२	०	०	०	०	०
विद्युत गृह	किलोवाट	५२६	०	०	०	०	०
वडा भवन	संख्या	४	०	०	०	०	३,८,४,२
विद्यालय	संख्या	२४	०	०	०	०	”

२.७. प्राकृतिक श्रोत, वन तथा वातावरण

२.७.१ नदी, ताल तथा सिमसार क्षेत्र

तालिका नं. ६३: गाविसका मुख्य खोला तथा ताल र सिमसार क्षेत्रको विवरण										
नदी खोला श्रोतको नाम	जिल्ला भित्र पर्ने लम्वाई (कि.मि.)	वहाव क्षमता (क्यूसेक)	उपयोगको विवरण (संख्या)						प्रत्यक्ष लाभन्वित	
			सिंचाई	खानेपानी	विद्युत	घट्ट	ीमल	पोखरी	घरधुरी	जनसंख्या
कर्णाली नदी	८ देखि १०									
द्योजाम कर्णाली	१५	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ग्यागु खोला	५	०	१५०	०	०	४	०	०	१५०	०
लुङ्गे खोला	८	०	०	०	०	०	०	०	०	०
फुने छहडा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
हिल्दुम खोला	६									
चुकेडी खोला	३									
धारापोरी खोला	३									
घट्टे खोला	३ देखि ४									
मर्मे खोला	”									
लाँगा खोला साँता	”									
मेलागाड	”									

भेठीगाड	२									
सिम सिमकोट										
सिमखर्क सिमकोट ४										
लिमाटाड										
चुँवावाखोला सिमसार										
थारक्वाक ताल										
रुइखाड ताल										
गुरिरगाड										
रलिङ ताल										
दुधे दह										
लडे दह										
लाछुमा ताल										
छुवागन ताल ३										

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.७.२ प्राकृतिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीयस्थल

तालिका नं. ६४: प्राकृतिक, साँस्कृतिक तथा पर्यटकीयस्थलको नाम							
प्राकृतिक, साँस्कृतिक तथा पर्यटकीयस्थलको नाम	तातोपानी रहेको स्थल			स्थलको क्षेत्रफल (हे./रोपनी)	विशेषता	प्रत्यक्ष लाभन्वित	
	पालिका	वडा	वस्ती/ठाउँ			परिवार	जनसंख्या
रलिङ					<ul style="list-style-type: none"> • दोस्रो कैलाश, • हिन्दु र बौद्ध धर्मालम्बीहरुको आस्थाको केन्द्र, • असोक चल्लको बिस १२१३ को ताम्रपत्र, • पर्यटकीय अबलोकन स्थल, • पाँच सय वर्ष पुराना गुम्ब, • 		
पंचमुखी,दुधे तथा लडे दह					<ul style="list-style-type: none"> • सिमकोटबाट नजिकको पर्यटकीय स्थान, • पाँच वटा चुचुरो भएको हिमाल, • स्वर्गकी अप्सराको नामले चिनीने 		

					<ul style="list-style-type: none"> ● प्राकृतिक रूपमा कैलाशको भल्को, ● बाह्रै महिना हिउँ जमि रहने, 		
चाङ्ला हिमाल					<ul style="list-style-type: none"> ● कसैले आरोहण गर्न नसकेको, ● हुम्ला जिल्ला कै अग्लो हिमाल, ● दुर्लभ बन चौरी पाईने, 		
शिव मन्दिर (घ्यू ढुङ्गा)					<ul style="list-style-type: none"> ● शिव जी ले एक रात बास बसेको स्थान, ● सदरमुकाम सिमकोटको मुख्य मन्दिरका साथै मन्दिरबाट खार्पुनाथको पनि दर्शन गर्न पाईने ● भिमसेनले जुम्लाबाट फालेको ऐतिहासिक ढुङ्गा भएको 		
वैफुक गुम्वा					<ul style="list-style-type: none"> ● मनोरम गुफा, ● चैते अष्टमीमा पुजा हुने, ● गुरु पेन्वाजिक्मेत र महासिद्ध बेरुपाले पुजा गरेको ● सातौं शताब्दीमा स्थापना भएको ● पत्थर भित्रको गुफा, 		
कालाशिल्ला, राम्पाल र बाँडपाल माडु					<ul style="list-style-type: none"> ● तीन सय वर्ष अगाडी देखि पुजा सुरु, ● जनै पुर्णिमामा ठुलो मेला लाग्ने, ● चार वटा पुर्णिमा र औशीमा ब्रत बस्ने, 		
त्रिवेणी					<ul style="list-style-type: none"> ● पर्यटकहरुलाई आर्कषि गर्ने, ● दाह संस्कार गर्ने स्थान 		
ग्वाराक्टा साब					<ul style="list-style-type: none"> ● पंछी तथा जनावर पाईन 		

श्रातः फिल्ड सर्वेक्षण,

२.७.३ मुख्य वन, वनस्पती, वन्यजन्तु तथा चराचुरुङ्गीको विवरण

तालिका नं. ६५: वन, वनस्पती, वन्यजन्तु तथा चराचुरुङ्गीको विवरण				
वडा नम्बर	मुख्य जङ्गलको नाम	प्राथमिकताक्रम अनुसार पाइने		
		मुख्य वन्यजस्तुहरु	जङ्गली चराचुरुङ्गी	मुख्य वनस्पतीहरु
-९	चुवा खोला वन	१. भारल, २. कस्तुरी, ३. नावर, ४. भालु, ५. च्याखु, ६. व्यासो	१. डाँफे, २. च्याखुरा, ३. कालिज, ४. मलेवा, ५. ढुकुर	धुपी, सल्ला, जटामसी, काल्याप्ले
५-६	रलिङ्ग स्याडटन	१. भारल, २. कस्तुरी, ३. नावर, ४. भालु, ५. च्याखु, ६. व्यासो	१. डाँफे, २. च्याखुरा, ३. कालिज, ४. मलेवा, ५. ढुकुर	धुपी, सल्ला, जटामसी, कान्थाप्ले

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण

२.७.४ सामुदायिक वन

तालिका नं. ६६: सामुदायिक वनको विवरण										
दर्ता नम्बर	हस्तान्तरण मिति	नविकरण मिति	सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना (गाविस, वडा र गाउँ)	वनको क्षेत्रफल हे.	लाभन्वित				रेन्ज पोष्ट
						घरधुरी संख्या	महिला	पुरुष	जम्मा	
५३	०५९/३/२१		कर्णाली	ठेहे-१, २, ४	२५।०	११	२२	३४	५६	सिमकोट
६१	०६५/३/१२		चाडला	ठेहे-७, ८, ९	१०८५।४	६७	२०१	२१०	४११	
	२०५३।०३।२१	२०६८।०३।२४	ग्वालेखोर	डाँडाफया ३	५०.००	५४	८५	६५	१५०	
	२०५३।०३।३२	२०६३।०९।१२	पानीमूल	डाँडाफया ३	६५.००	३३	६६	८७	१५३	
	२०५७।०३।१९		राताढुङ्गा	सिमकोट १ देखि ६	९८५.१८	८५	५६	४५	१०१	
	२०५७।०३।२०	२०६६।०३।२०	टिकापातल	सिमकोट १ देखि ६	२६६.००	३४५	१२०	२३०	३५०	
	२०५८।०३।१४	२०६८।०३।२४	तरथूमथूम तारेचूक साव	सिमकोट ७ र ८	१३.००	४५०	२२५	३३०	५५५	
	२०५९।०९।२१		कालढेगा	सिमकोट ९	४५.००	८८	६६	८१	१४७	
	२०६४।११।२६		दूधकूण्ड	स्याँडा १ र २	४.५६	३६	४५	६८	११३	
	२०६५।०३।१२		चाँला	ठेहे ७, ८ र ९	५५.००	४०	३०	५५	८५	
	२०६५।०३।१२		सिमकोट	सिमकोट ५, ६ र ७	१०५८.३५	५५	६०	४५	१०५	
			ग्वाराकट्ट साव							
			ओखेन							
			चिसामूल							
			गुरगुरे साव	८						
			दूधकूठ	"						
			सनखानी साव साता	"						

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण

२.७.५ कबुलियती वन

तालिका नं. ६७: कबुलियती वन सम्बन्धि विवरण									
दर्ता नम्बर	कबुलियती वनको नाम	वडा नम्बर	हस्तान्तरण मिति	वनको क्षेत्रफल (हे.)	लाभन्वित परिवार संख्या	उपभोक्ता सदस्य संख्या			कैफियत
						महिला	पुरुष	जम्मा	
१०	तोराल ओडार	ठेहे-७	२०६०/११/२३	२६।०	१५	६	९	१५	
११	साली	ठेहे-८	२०६०/१२/२४	३०।८	१७	६	११	१७	
१२	डाँगी	ठेहे-९	२०६०/१२/२४	३१।५	१७	६	११	१७	
१३	छिमिल्या	ठेहे-९	२०६०/१२/२४	३२।८	१७	६	११	१७	
२९	ढाके खोला	ठेहे-६	२०६०/१२/२४	१४।४	११	६	५	११	
३०	काडेमूल	ठेहे-६	२०६०/१२/२४	१।०	१२	७	५	१२	
८५	राताढुङ्गा	ठेहे-२	२०६६/०३/२३	१५।३	१५	५	१०	१५	
२	धारापोरी	सिमकोट-२	२४।१२।२०६०	४।३१	६	१०	१३	२३	
३	सापाटा	सिमकोट-६	२४।१२।२०६०	८।१८	६	१८	१७	३५	
९	गाडमुचे	सिमकोट-७, ८	२४।१२।२०६०	३।८	१९	५४	७५	१३९	
१४	चाट्टेखोला	सिमकोट-५	२४।१२।२०६०	६।३१	६	१५	१८	३४	
१६	चिसामूल	सिमकोट-३	२४।१२।२०६०	४।१२	६	१६	२३	३९	
१७	पानीमूल	सिमकोट-४	२४।१२।२०६०	४।५	६	१५	१४	२९	
१५	ग्वालेढुस्का	सिमकोट-१	२४।१२।२०६०	५।१२	६	१३	२०	३३	
२०	रिनाडमो	सिमकोट-७, ८	२३।११।२०६१	३।२	१६	६१	६८	१२९	
२१	च्याजाडमो	सिमकोट-७, ८	२३।११।२०६१	४।१।५	२१	८१	१०९	१९०	
२५	टाक्पालुम्बा	सिमकोट-७, ८	२३।११।२०६१	३।४	१७	५८	७९	१३७	
२२	क्याडडाबथो	सिमकोट-७, ८	२३।११।२०६१	३।४	१७	५५	५७	११२	
	सोतखोला बाघमारे	डाडाफया-३	२८।०३।२०६२	६।५	७	२०	२८	४८	
	हिमाली	डाडाफया-५	२८।०३।२०६२	३।१।२	१६	४९	६१	११०	
	भवानी कालाढुङ्गा	डाडाफया-१	२८।०३।२०६२	२।१।४।८	१५	५४	५३	१०७	
१६	मेल्वौथा	डाडाफया-१	२८।०३।२०६२	२।८।८	१३	२५	२७	५२	
१७	खंगस्वारा	बरगाउँ-१,२,३,४	२८।०३।२०६२	३।७।२।५	१८	१९	२५	४४	

१८	हिलछिया	बरगाउँ-१,२,३,४	२दा०३१२०६२	४०।५	२०	२३	२४	४७	
१९	टोडथोडा	बरगाउँ-१,२,३,४	२दा०३१२०६२	३९।२५	२१	२२	४३	६५	
१२	न्याक्याथुङ्ग	बरगाउँ-७,८,९	२दा०३१२०६२	१५।४५	१५	६९	६२	१३१	
१३	प्रियङ्गा	बरगाउँ-७,८,९	२दा०३१२०६२	१३	१३	३७	३५	७२	
१४	टाक्खोक	बरगाउँ-७,८,९	२दा०३१२०६२	१६।२३	१६	३५	४६	८१	
१५	ग्वाराकटू साब								

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण, जिल्ला विकास समिति, हुम्ला, २०६५

२.८ सामाजिक परिचालन तथा संस्थागत विकास

तालिका नं. ६८: सामाजिक परिचालन तथा संस्थागत विकास विवरण									
सि.नं.	समूहको नाम	समूहको ठेगाना (वडा वस्ती)	समूह गठन गरेको मिति	समूह सदस्य संख्या			कोष परिचालन (रु.)		सहयोगी निकाय तथा समूह
				महिला	पुरुष	जम्मा	वचत/कोष	लगानी	
१	रलिङ्ग हिमाली तरकारी तथा स्याउ फाराम कृषक समूह	ठेहे-२	१२१२२०६०	८	७	१५	१८९०		जिल्ला कृषि विकास कार्यालय
२	मष्टा फलफूल तथा तरकारी समूह	ठेहे-३	४२९२२०५५	११	१३	२४	१८२०		"
३	प्रगती स्याउ फाराम तथा तरकारी समूह	ठेहे-६	७२१०२२०६०	५	२०	२५	३०००		"
४	हिमाली तरकारी तथा फलफूल समूह	ठेहे-५ र ६	९२५२२०५६	८	९	१७	५५०		"
५	देवी गाई पालन समूह	ठेहे-२	७२४२२०५३	९	०	९	८०००		जिल्ला पशु सेवा कार्यालय
६	देवी महिला बाखा पालन समूह	ठेहे-३	७२४२२०५६	१६	०	१६	९०००		"
७	महिला कुखुरा पालन समूह	ठेहे	७२४२२०५३	११	०	११	२५००		"
८	भेडा पालन समूह ठेहे	ठेहे-६	८२९२२०५४	३	७	१०	५००		"
९	चाडला भेडा पालन समूह, दोजाम	ठेहे-८	७२१०२२०५३	४	६	१०	२००		"
कृषी तथा पशुपालन समूह जम्मा				७५	६२	१३७	२७४६०		
१	नौमुली समूह	ठेहे-१ देखि ६	२०५४	२६	३१	५७	१०३१०७	१२०८२१	यूएससी नेपाल
२	श्रीमष्टा समूह	ठेहे-३	२०५५	१०	१४	२४	१८६५०	१०३५०	"
यूएससी नेपाल जम्मा				३६	४५	८१	१२१७५७	१३११७१	
१	एकता समूह	ठेहे-१, डुमवाडा	२०५७	३८	२८	६६			डकाव
२	नवजागृती समूह	ठेहे-२, विजयावाडा	२०५७	३२	३४	६६			"
३	प्राथमिक समूह	ठेहे-२, विजयावाडा	२०५७	३०	२९	५९			"
४	नवयूवा समूह	ठेहे-३, जाजकोट	२०५७	२०	२०	४०			"
५	देवी नारायण समूह	ठेहे-४, माभूपट्टि	२०५७	३५	३४	६९			"
६	शंखपाल समूह	ठेहे-५, माथिल्लोवाडा	२०५७	३१	३३	६४			"
७	राम्पाल समूह	ठेहे-६, तल्लोवाडा	२०५७	३७	३५	७२			"
८	सुडमा गुम्बा समूह	ठेहे-७, बैजिवाडा	२०५७	१७	१८	३५			"
९	चूवा खोला समूह	ठेहे-९, दोजाम	२०५७	१७	१७	३४			"
१०	खेउतिर्थ समूह	ठेहे-८, दोजाम	२०५७	३४	३५	६९			"
११	सर्किदेव महिला समूह	ठेहे-१, डुमवाडा	२०५७	१६	१५	३१			"
१२	देवी समूह	ठेहे-३ जाजकोट	२०५७	१९	१९	३८			"
१३	वाडपाल समूह	ठेहे-४, टलिगेल	२०५७	२१	१९	४०			"
१४	सृजनशिल महिला समूह	ठेहे-५	२०५७	३०	३०	६०			"
१५	प्रगति समूह	ठेहे-६	२०५७	३५	३४	६९			"
१६	हरियाली बाल क्लव	ठेहे-६	२०५७	१	७	८			"
१७	सगरमाथा बाल क्लव	ठेहे-६	२०५७	१०	०	१०			"
डकाउ समूह जम्मा				१८६	४०७	५९३	०	०	
कूल जम्मा				२९७	५१४	८११	१४९२१७	१३११७१	

२.९ नजिकको बजार र खरिद विक्रीका मुख्य वस्तु तथा सेवाहरु

तालिका नं. ६९: नजिकको बजार र खरिद तथा विक्रीका मुख्य वस्तु तथा सेवाहरु सम्बन्धि विवरण					
वडा नम्बर	वस्तीको नाम	नजिकको स्थायी बजार केन्द्रको नाम	पुग्न लाग्ने समय (मिनेट)	खरिद तथा विक्री गरिने मुख्य सेवा र वस्तुहरु	विक्री गरिने मुख्य सेवा र वस्तुहरु
१	दोजाम, वैजीवाडा र ठेहे	सिमकोट	३६०	खाद्य, लत्ताकपडा, नूनतेल, किराना सामान, सिलाई, जुत्ता मर्मत, भाडावर्तन र औषधि	डाँलेचुक, कुखुरा, लिउ, मह, जडिबुटी, काठ, दाउरा,
२	ठेहे	सिमकोट	१५०	खाद्य, लत्ताकपडा, नूनतेल, किराना सामान, जुत्ता मर्मत, भाडावर्तन र औषधि	डाँलेचुक, तरकारी, सिमी, मह, लिउ फेरुवा, पाखी, खसी, फलामका भाडाँ लगाएत
३	बरगाउँ, लाड, तोर्पा, लिमांटाड	सिमकोट	१८०	खाद्य, लत्ताकपडा, नूनतेल, किराना सामान, सिलाई, जुत्ता मर्मत, भाडावर्तन र औषधि	डाँलेचुक, तरकारी, मह, आल, सिमी, स्याउँ, चोती, घीउ, छुर्पी, रातो काम्ला
४	बुराउसे, हिल्दुम स्याम्ने	सिमकोट	४५	खाद्य, लत्ताकपडा, नूनतेल, किराना सामान, जुत्ता मर्मत, भाडावर्तन र औषधि	तरकारी, दुध दही, स्याउँ, जडिबुटी, डाले चुक, फापर, चिनो, सिमी, गहुँ आदी
५	खाद्यक	सिमकोट	१०	खाद्य, लत्ताकपडा, नूनतेल, किराना सामान, सिलाई, जुत्ता मर्मत, भाडावर्तन र औषधि	तरकारी, अन्नपात, दुध दही, स्याउँ, ओखर, सिमी, ग्यब्री, ढुगा, बालुवा
६	पाउबाडा	सिमकोट	१०	खाद्य, लत्ताकपडा, नूनतेल, किराना सामान, सिलाई, जुत्ता मर्मत, भाडावर्तन र औषधि	तरकारी, अन्नपात, दुध दही, स्याउँ, ओखर, सिमी, फलामका भाडा, ढुगा, बालुवा, काठ
७	धारापोरी, चौगानफया, पाम्लाथुङ्ग र डाँडाफया	सिमकोट	२४०	खाद्य, लत्ताकपडा, नूनतेल, किराना सामान, सिलाई, जुत्ता मर्मत, भाडावर्तन र औषधि	दाउरा, काठ, खसी, ढुगा, तरकारी, लिउ, फेरुवा
८	स्याँडा, याङ्गु, खोल्सी	सिमकोट	३६०	खाद्य, लत्ताकपडा, नूनतेल, किराना सामान, सिलाई, जुत्ता मर्मत, भाडावर्तन र औषधि	तरकारी, काठ, दाउरा, खसी, फलफूल, सिमी, ओखर, स्याउँ, जडिबुटी, कुखुरा
	जम्मा				

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.३ वाल संजालको अवस्था

वडा न	वाल संजालको विवरण	सदस्य संख्या					
		लैंगिक आध		सामाजिक आधार			
		बलक	बलिका	दलित	जनजाति	अन्य	
१	डुम्पापसाड, चाड्ला र जोसिलो वालक्लव	१७	१६	०	३३		
२	हरियाली, नवविहानी,सरस्वती,प, गतिशिल, सुर्यमुखी, रलिड र सगरमाथा वालक्लव	४५	३२	१५	०	६२	
३	धुन्चा,च्याडमाडाडा, नाचेन, बैफुक, सेल्मुकाड, ताक्पाफुक वालक्लव	४०	४०	२४	५६	०	
४	सिद्धार्थ,वालविकास, सर्जनशिल, वडा स्तरीय र भुवानी वालक्लव	०	२९	१७	१५		
५	आँकुरा, भिमसेन,हिमाली, प्रगथि, सैपाल, मानसरोवर वालक्लव	३५	३१	५	०		
६	मानसरोपर, कालाशिल्ला, सगरमथा र लगनशिल वालक्लव	२०	२८	९	२		
७	कैलाश, प्रतिभा,कर्णाली,भुवानी, उन्नती, हिमचुली, हितकारी, वाल्मिकी, उन्नती,	८४	५६	११	०		

	लालिगुराँस, प्रगति र तमोजिम बालकलव					
८	नौमुले, प्रकृति र दुधकण्ठ बालकलव	१४	१७	५	११	

बर्तमान भु उपयोग सम्बन्धि विवरण

विवरण	सिमकोट गाँउपालिका	
	क्षेत्रफल (वर्ग मिटर)	प्रतिशत
कृषि क्षेत्र	७२३९९	२.४१
बन तथा चरन क्षेत्र	२१६२३२.८	३८
आवास क्षेत्र	३.५२	०.४४५६
नदि नालाले ओगटेको क्षेत्र	३५.०१	४.४३२
ताल तलैया	१.४०	०.१७७
सिमसार	२.७	०
औद्योगिक क्षेत्र	०	०
सडकले ओगटेको क्षेत्र	२३	२.९११
अन्य		

२.८ सामाजिक परिचालन तथा संस्थागत विकास

तालिका नं. ६८: सामाजिक परिचालन तथा संस्थागत विकास विवरण									
सि.नं.	समूहको नाम	समूहको ठेगाना (वडा वस्ती)	समूह गठन गरेको मिति	समूह सदस्य संख्या			कोष परिचालन (रु.)		सहयोगी निकाय तथा समूह
				महिला	पुरुष	जम्मा	वचत/कोष	लगानी	
१	रलिङ्ग हिमाली तरकारी तथा स्याउ फाराम कृषक समूह	ठेहे-२	११/१२/२०६०	८	७	१५	१८९०		जिल्ला कृषि विकास कार्यालय
२	मष्टा फलफूल तथा तरकारी समूह	ठेहे-३	४/१२/२०५५	११	१३	२४	१८२०		"
३	प्रगती स्याउ फाराम तथा तरकारी समूह	ठेहे-६	७/१०/२०६०	५	२०	२५	३०००		"
४	हिमाली तरकारी तथा फलफूल समूह	ठेहे-५ र ६	९/१२/२०५६	८	९	१७	५५०		"

५	देवी गाई पालन समूह	ठेहे-२	७४१२०५३	९	०	९	८०००		जिल्ला पशु सेवा कार्यालय
६	देवी महिला बाखा पालन समूह	ठेहे-३	७२४१२०५६	१६	०	१६	९०००		"
७	महिला कुखुरा पालन समूह	ठेहे	७४१२०५३	११	०	११	२५००		"
८	भेडा पालन समूह ठेहे	ठेहे-६	८१९१२०५४	३	७	१०	५००		"
९	चाडला भेडा पालन समूह, दोजाम	ठेहे-८	७१०१२०५३	४	६	१०	२००		"
कृषी तथा पशुपालन समूह जम्मा				७५	६२	१३७	२७४६०		
१	नौमूली समूह	ठेहे-१ देखि ६	२०५४	२६	३१	५७	१०३१०७	१२०८२१	यूएससी नेपाल
२	श्रीमष्टा समूह	ठेहे-३	२०५५	१०	१४	२४	१८६५०	१०३५०	"
यूएससी नेपाल जम्मा				३६	४५	८१	१२१७५७	१३११७१	
१	एकता समूह	ठेहे-१, डुमवाडा	२०५७	३८	२८	६६			डकाव
२	नवजागृती समूह	ठेहे-२, विजयावाडा	२०५७	३२	३४	६६			"
३	प्राथमिक समूह	ठेहे-२, विजयावाडा	२०५७	३०	२९	५९			"
४	नवयूवा समूह	ठेहे-३, जाजकोट	२०५७	२०	२०	४०			"
५	देवी नारायण समूह	ठेहे-४, माझपट्टि	२०५७	३५	३४	६९			"
६	शंखपाल समूह	ठेहे-५, माथिल्लोवाडा	२०५७	३१	३३	६४			"
७	राम्पाल समूह	ठेहे-६, तल्लोवाडा	२०५७	३७	३५	७२			"
८	सुडमा गुम्बा समूह	ठेहे-७, बैजिवाडा	२०५७	१७	१८	३५			"
९	चुवा खोला समूह	ठेहे-९, दोजाम	२०५७	१७	१७	३४			"
१०	खेउतिर्थ समूह	ठेहे-८, दोजाम	२०५७	३४	३५	६९			"
११	सर्किदेव महिला समूह	ठेहे-१, डुमवाडा	२०५७	१६	१५	३१			"
१२	देवी समूह	ठेहे-३ जाजकोट	२०५७	१९	१९	३८			"
१३	वाडपाल समूह	ठेहे-४, टलिगेल	२०५७	२१	१९	४०			"
१४	सृजनशिल महिला समूह	ठेहे-५	२०५७	३०	३०	६०			"
१५	प्रगति समूह	ठेहे-६	२०५७	३५	३४	६९			"
१६	हरियाली वाल क्लव	ठेहे-६	२०५७	१	७	८			"
१७	सगरमाथा वाल क्लव	ठेहे-६	२०५७	१०	०	१०			"
डकाउ समूह जम्मा				१८६	४०७	५९३	०	०	
कुल जम्मा				२९७	५१४	८११	१४९२१७	१३११७१	

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,

२.१० सेवा सुविधामा पहुँचको स्थिति

तालिका नं. ७०: सेवा सुविधा पहुँचको स्थिति														
वडा नम्बर	वस्तीको नाम	परिवार संख्या	पुग्न लाग्ने समय (मिनेटमा)											
			प्राथमिक विद्यालय	माध्यमिक विद्यालय	क्याम्पस उमावि	स्वास्थ्य चौकी/केन्द्र	कृषि सेवा केन्द्र	पशु सेवा केन्द्र	टेलिफोन	हुलाक	वन	वैकिङ्ग सेवा	पालिका	नजिकको बजार
१		१८९	१०	१२०	३६०	३०	३६०	३६०	३६०	१२०	३६०	३६०	३६०	३६०
२		३५१	१०	२५	१५०	१०	१५०	१५०	१५०	६०	१५०	१५०	१५०	१५०
३		३०३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४		१९८	१५	३०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०
५		३१२	१५	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	१०
६		१८२	१०	१५	२०	५	१०	१०	१०	१५	०	१०	१०	१०
७		४५०	१० देखि ४०	१० देखि ४०	२४०	१० देखि ४०	२४०	२४०	२४०	५ देखि ६०	२४०	२४०	२४०	२४०
८		४६०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
		२४३२												

श्रोत: फिल्ड सर्वेक्षण,
श्रोत: गाविस ठेके, २०६६

२.१३ सिंचित क्षेत्रफल विवरण

क्रस	विवरण	क्षेत्रफल(हे.मा)	कैफियत
१	सालै भर सिंचित	१८	
२	मौसमी सिंचित	८६	
३	कुल सिंचित क्षेत्रफल	१०४	
४	असिंचित जमिन	१६४७	
५	खेति योग्य जमिन	१७५१	
६	खेति गरिएको जमिन	१०७३	

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय,

२.१५ सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गाहरुको विवरण

क्र.स	जग्गा रहेको स्थान	विवरण	
		क्षेत्रफल (बर्ग मि)	स्वामित्व
१	सिमकोट, ५ र ६	२१२०२६.१४	सरकारी निकाय
२	सिमकोट ३	११८१	" "
३	सिमकोट ७	१८४७०	" "
४	सिमकोट ८	६९५०	" "
	जम्मा	२२८६२७ .१४	

श्रोत: जिल्ला मालपोत कार्यालय

२.१६ जनसंख्या विवरणको अवस्था (२०५८ - २०६८)

विवरण	गणना वर्ष	
	२०५८	२०६८
जनसंख्या	८९५९	११५५७
परिवार संख्या	१४९४	२१३५
जनसंख्याको अनुपातिक विवरण		
जनघनत्व	११.९९	१४.७०
औषत वृद्धिदर	२६.०४	३२.३३२
परिवारको औषत आकार	६.१४२	४.९७
महिला पुरुष अनुपात (प्रति १०० जना महिलामा पुरुषको संख्या		

२.१३ गाउँपाकिलाबाट बीचको दुरी

तालिका नं. ७२: गाविस/गाविस बीचको दुरी (कोषमा)																												
क्र.सं.	गा.वि.स.हरु	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७
		सिमिकोट	छिप्रा	ठेहे	वरगाँउ	खार्पूनाथ	राया	लाली	सर्किंदेउ	साया	रोडिकोट	गोठी	बराई	जैर	श्रीमष्टा	मिमि	दामा	कालिका	श्रीनगर	मैला	मदना	डाडाफया	हेप्का	स्याडा	खगालगाउँ	मुचु	लिमि	मेल्ल्याम
१	सिमिकोट	०	७	७	७	८	१२	१४	२२	३०	३१	३२	३०	३८	४४	४०	४१	४३	४४	४८	४५	६	८	८	१०	२६	५०	३९
२	छिप्रा	७	०	३	४	२	५	७	१५	२३	२४	२५	२३	३१	३७	३३	३४	३६	३७	३८	३८	८	१०	१०	१२	२८	५२	३२
३	ठेहे	७	३	०	२	२	८	८	१६	२४	२५	२६	२३	३२	३७	३४	३५	३७	३८	३९	३८	१२	१४	१५	१८	३४	५७	३३
४	वरगाँउ	७	४	२	०	३	८	९	१७	२५	२५	२७	२३	३२	३७	३५	३६	३८	३९	४२	३८	१३	१५	१५	१७	३२	५७	३४
५	खार्पूनाथ	८	२	२	३	०	७	६	१४	२१	२४	२५	२२	३०	३६	३४	३५	३७	४०	४१	३७	९	१२	१४	१५	२९	५५	३२
६	राया	१२	१५	८	८	७	०	१०	८	१४	१५	१५	१८	२०	३२	२२	२३	२५	२८	२९	३३	१२	१६	१८	१९	३२	५८	२४
७	लाली	१४	७	८	९	६	१०	०	९	१४	१६	१७	१६	२०	३०	२३	२४	२६	२९	३०	३१	१४	१८	२०	२१	३४	६०	२२
८	सर्किंदेउ	२२	१५	१६	१७	१४	८	९	०	७	१०	११	८	१५	२२	१९	२०	२२	२५	२६	२३	२४	२६	२८	२९	४२	६८	१८
९	साया	३०	२३	२४	२५	२१	१४	१४	१४	०	३	१	८	१४	१०	१०	१२	१५	१६	१५	३०	३२	३४	३५	६८	७४	९	
१०	रोडिकोट	३१	२४	२५	२५	२४	१४	१६	१०	३	०	२	१	१२	१३	१०	१०	१८	१८	२४	१४	३१	३४	३६	३७	४०	७६	९
११	गोठी	३२	२५	२६	२७	२५	१५	१७	११	१	२	०	२	९	१२	८	८	१७	१८	२१	१३	३०	३५	३५	२७	५२	८३	६
१२	बराई	३०	२३	२३	२३	२२	१८	१६	८	१	१	२	०	८	१४	१०	११	१३	१४	१८	१५	२४	२२	२२	२०	५६	२०	९
१३	जैर	३८	३१	३२	३२	३०	२०	२०	१५	८	१२	८	८	०	६	१५	१५	७	६	१३	७	३८	४०	४०	४२	५८	८०	१५
१४	श्रीमष्टा	४४	३७	३७	३७	३६	३२	३०	२२	१४	१३	१४	१४	६	०	४	३	१	२०	४	१	३८	३६	३६	३४	१८	८०	२३
१५	मिमि	४०	३३	३४	३५	३४	२२	२३	१९	१०	१०	१०	१०	१५	४	०	२	२१	२०	२७	५	४०	४२	४२	४४	६०	८५	२
१६	दामा	४१	३४	३५	३६	३५	२३	२४	२०	१०	१०	११	११	१५	३	३	०	२१	२०	२७	४	४०	४२	४२	४४	६०	८५	३
१७	कालिका	४३	३६	३७	३८	३७	२५	२६	२२	१२	१८	१३	१३	७	२३	२१	२१	०	२	६	१	४७	४७	४५	४७	६०	८६	२३
१८	श्रीनगर	४४	३७	३८	३९	४०	३८	२८	२९	२५	१५	१८	१८	६	२०	२०	२०	२	०	७	४१	४३	४३	४५	४७	६१	८७	२०
१९	मैला	४८	३८	३९	४२	४१	३९	२९	३०	२६	१६	२१	२१	१३	२८	२७	२७	६	७	०	५१	५३	५०	५५	५५	६७	९०	२८
२०	मदना	४५	३६	३७	३८	३७	३५	२५	२६	२२	१४	१७	१७	७	२३	२१	२१	१	२	६	०	४५	४७	४७	४५	४७	८६	२४
२१	डाडाफया	६	८	१२	१३	९	१०	१५	१४	२४	३०	३०	३०	३८	३७	४०	४०	४५	४१	५१	४५	०	२	२	४	६	४४	३७
२२	हेप्का	८	१०	१४	१५	१२	१४	१६	१८	२६	३२	३५	३५	४०	३९	४२	४२	४७	४३	५३	४७	२	०	४	४	१७	३८	३६
२३	स्याडा	८	१०	१५	१५	१४	१६	१८	२०	२८	३४	३५	३५	४०	३९	४२	४२	४७	४३	५०	४५	२	४	०	२	१५	४०	३९
२४	खगालगाउँ	१०	१२	१८	१७	१५	१७	२१	२९	३५	३७	३७	२७	४२	४१	४४	४५	४७	४५	५५	४५	४	४	२	०	१५	३९	४१
२५	मुचु	२६	२८	३४	३२	३९	३२	३४	४२	४८	४०	४८	५८	५७	६०	६०	६०	६१	६७	६०	२०	१७	१५	१५	०	२४	५७	
२६	लिमि	५०	५२	५७	५७	५५	५८	६०	६८	७४	७६	७४	७४	८०	८३	८५	८५	८६	८७	९०	८६	४४	३८	४०	३९	२४	०	८३
२७	मेल्ल्याम	३९	३२	३३	३४	३२	२४	२२	१८	९	९	६	९	१५	२३	२	३	२३	२०	२८	२४	३७	३६	३९	४१	५७	५३	०

श्रोत: जिल्ला समन्वय समिति अभिलेख, २०६६